

IZ NAŠIH ENOT ↙

Lipicanec okrepil zavezniško sodelovanje

INTERVJU ↘

Državna sekretarka MO
Nataša Dolenc o Beli knjigi
o obrambi RS

Marko Pišlar

1. MAREC, DAN CIVILNE ZAŠČITE

Marca praznujemo dan Civilne zaščite. Generalna skupščina OZN je leta 1990 1. marec razglasila za svetovni dan Civilne zaščite, v Sloveniji pa ga praznujemo od leta 1992. Praznovanje tega dne je priložnost, da poudarimo pomen pripravljenosti ter opremljenosti sil za zaščito, reševanje in pomoč ob izjemnih razmerah. Te se lahko zgodijo vsak trenutek v naši domovini, v neposredni sosesčini ali kjer koli drugje na svetu, pri čemer je ogroženo naše življenje in uničeno naše imetje. Naravne in druge nesreče ne poznajo državnih meja ter se nanje ne ozirajo, saj imajo lahko celo globalne posledice.

Tudi posledice letalskih nesreč so lahko tragične, zato v okviru tehnološke posodobitve vojaškega letališča v Cerkljah ob Krki poteka gradnja novega gasilsko-reševalnega objekta, ki stoji tik ob novem letališkem kontrolnem stolpu. Več o gradbenih delih in pomenu novih prostorov za delovanje gasilsko-reševalne službe, ki deluje v okviru 107. letalske baze 15. polka vojaškega letalstva, lahko preberete v novi številki Revije Slovenska vojska, ki prinaša tudi reportaže o številnih vojaških aktivnostih doma in v tujini.

4

POMEMBNI BOSTA NAČRTOVANJE IN URESNIČEVANJE UKREPOV

Pogovor z državno sekretarko MO
mag. Natašo Dolenc

9

PRI DELU S PIROTEHNIKO NI RUTINE

Pripadniki
430. mornariškega diviziona
na urjenju Merjasec 2020

12

LIPICANEC IZBOLJŠAL PRIPRAVLJENOST LOGISTIČNIH ENOT

Skupno usposabljanje
logističnih enot slovenske
in ameriške vojske

16

OB MNOŽIČNI NESREČI
NAJPOMEMBNEJŠA
KOMUNIKACIJA

V Novem mestu
tečaj ukrepov zdravstva
ob velikih nesrečah

38

NI BIATLONA BREZ
SLOVENSKE VOJSKE

Slovenska vojska
podprla organizacijo
biatlona na Pokljuki

20

V SLOVENSKI VOJSKI
STAŽIRALA
FRANCOSKA KADETA

Kandidata za častnika
francoske vojske na urjenju
v 74. pehotnem polku

42

BIATLON JE FORMULA ENA
ZIMSKIH ŠPORTOV

Pripadnik Športne enote SV
Uroš Velepec o športni
in trenerski karieri

34

ZRAČNA MEDICINSKA
EVAKUACIJA V SV

V Slovenski vojski
Skupina za zračno
medicinsko evakuacijo

Pogovor z državno sekretarko Ministrstva za obrambo RS

NATAŠO DOLENC

POMEMBNI BOSTA NAČRTOVANJE IN URESNIČEVANJE UKREPOV

BESEDILO Marko Pišlar

FOTO Bruno Toič

M

inistrstvo za obrambo je januarja predstavilo Belo knjigo o obrambi RS, ki predstavlja vizijo

dolgoročnega razvoja in delovanja obrambnega sistema Republike Slovenije do leta 2035. Vsebinsko, postopek priprave in glavne ukrepe za uresničitev tega strateškega dokumenta nam je predstavila vodja delovne skupine za pripravo bele knjige na MO mag. Nataša Dolenc.

■ KAJ JE BELA KNJIGA O OBRAMBI RS?

Bela knjiga o obrambi RS je strateški usmerjevalni dokument, ki predstavlja vizijo razvoja in delovanja obrambnega sistema do leta 2035. Predstavlja kontinuiteto in izpopolnitev preteklih analiz ter ugotovitev in daje usmerjevalni okvir za odzivanje obrambnega sistema na spremembe v varnostnem okolju ter za krepitev njegove sposobnosti. Oblika in struktura bele knjige nista predpisani, tudi v mednarodnem merilu so pristopi različni. Gre za presojo posamezne države glede na specifične okoliščine in potrebe, kako pripraviti tovrsten dokument na določenem področju delovanja države, ki ga želi usmerjati in urejati. Naša odločitev je bila, da bo knjiga predvsem vizija razvoja obrambnega sistema oziroma usmerjevalni okvir, katerega uvajanje in operacionalizacija bosta podrobneje opredeljena v običaj-

nih aktih obrambnega planiranja, torej v Resoluciji o dolgoročnem programu razvoja in opremljanja SV do leta 2035, ki jo sprejema Državni zbor RS, ter v Srednjeročnem obrambnem programu 2021–2026, ki ga sprejema Vlada RS. Najpomembnejše pri naslednjem koraku bo doseganje širokega konsenza v obeh forumih, zakonodajnem in izvršilnem, ter ne nazadnje v družbi. Za učinkovit obrambni sistem, ki podpira trajne in strateške nacionalne interese ter zagotavlja varnost, ki je pogoj za delovanje vseh drugih družbenih podsistemov v državi, je nujno tudi ustrezno zagotavljanje finančnih, kadrovskih in materialnih virov. Pri teh mislim predvsem na politični konsenz glede nabav pomembnih bojnih zmogljivosti za SV.

■ KATERA PODROČJA OBRABNAVA?

Vemo, da je obrambni sistem poleg sistema notranje varnosti in sistema varstva pred naravnimi nesrečami eden izmed

podsistemov sistema nacionalne varnosti RS. Z obema tvorno sodeluje oziroma lahko podpira druge državne organe v okviru potreb in zmožnosti. Sestavljata ga vojaška obramba, ki jo izvaja Slovenska vojska samostojno ali v zavezništvu na podlagi mednarodnih pogodb, in civilna obramba, pri čemer gre za celoto ukrepov državnih organov, organov lokalne samouprave, državljanov, gospodarskih družb in drugih organizacij, s katerimi se z nevojaškimi sredstvi podpira vojaška obramba in zagotavljajo delovanje oblasti ter zaščita in preživetje prebivalstva. Pri tem je treba v povezavi z mednarodno dinamiko v okviru EU in Nata slediti merilom za krepitev civilne pripravljenosti in odpornosti družbe, kar zahteva celovito koordinacijo in horizontalen pristop ter prilagoditev normativnega okvira. V tem kontekstu se bela knjiga dotika obeh segmentov obrambnega sistema, ki lahko le povezano zagotovita učinkovito izvedbo poslanstva obrambnega sistema in ustrezno raven sposobnosti ter pripravljenosti za izvajanje nacionalne obrambe RS in izvajanje mednarodnih obveznosti. Pri tem izpostavljam, da bela knjiga temelji na vseh naših mednarodnih zavezah v okviru Nata in EU, predvsem na ciljnih zmogljivosti, hkrati pa ohranja nacionalne obrambne ambicije. Dejstvo je, da navaja tudi ambicije, ki bi morale biti že pred časom uresničene, pa je v resnici pravzaprav drugače. Pozornost zato ostaja na zagotovitvi težiščnih zmogljivosti SV.

▣ KAKO JE POTEKALA PRIPRAVA TEGA DOKUMENTA?

Priprava bele knjige je potekala vzporedno s pripravo nove Resolucije o strategiji nacionalne varnosti, ki je bila sprejeta septembra 2019. Zavedanje o kompleksnosti in spremenljivosti varnostnega okolja, za katero so značilne konvencionalne in nekonvencionalne oblike ogrožanja, potreba po celovitem in usklajenem odzivanju nanje in v tem pogledu ustrezna podpora strateškemu odločanju so bila le nekatera izmed izhodišč pri pripravi bele knjige. Pri tem smo izhajali iz ugotovitev dosedanjih strateških premislekov in dokumentov, kot so Strateški pregled obrambe iz leta 2016, Resolucija o dolgoročnem programu razvoja in opremljanja SV do leta 2025, Cilji zmogljivosti Nata za Slovenijo, ter iz aktualnega stanja obrambnega sistema. Dejstvo je, da lahko pri pregledu uresničevanja dolgoročnih obrambnopoličnih ciljev oziroma ciljev obrambnega planiranja ugotovimo, da ti do zdaj niso bili uresničeni v zadostni meri, kar se odraža predvsem v zmanjševanju kadrovskega obsega SV in nezadostni modernizaciji, opremljanju ter razvoju zmogljivosti SV in tudi obrambnega sistema. Priprava bele knjige, ki sem jo prevzela od svojega predhodnika, je potekala na podlagi usmeritev ministra za obrambo v okviru delovne skupine, v kateri so sodelovali predstavniki notranjih organizacijskih enot in organov v sestavi MO. Dokument temelji na vojaških in drugih strokovnih nasvetih, vsebina pa se je večkrat usklajevala, kar je omogočalo upoštevanje različnih vidikov, pomembnih za delovanje obrambnega sistema. Tako smo lahko pripravili celovit dokument s ključnimi smernicami za prihodnji razvoj obrambnega sistema.

▣ GLAVNO VODILO PRI UVAJANJU SMERNIC JE REALNO NAČRTOVANJE. KAKO NAMERAVATE TO DOSEČI?

V izvedbenih korakih bo najpomembnejše realno načrtovanje tako, da se pri normativnih, usmerjevalnih in planskih aktih upoštevajo resnični kadrovski in finančni viri ter stopnja modernizacije in vzpostavljenih zmogljivosti SV. Skladno s tem želimo v prihodnjih petletnih

srednjeročnih obdobjih v fazah doseči vmesna kadrovska stanja v SV. V obdobju od leta 2020 do leta 2025 to pomeni 7000 pripadnikov stalne sestave in 1000 pripadnikov pogodbene rezerve, kar pomeni v petih letih približno dodatnih 600 pripadnikov stalne sestave in 350 pripadnikov pogodbene rezervne sestave. V obdobju od leta 2025 do leta 2030 želimo število zvišati na 7500 pripadnikov stalne sestave in 1500 pripadnikov pogodbene rezervne sestave ter v obdobju od leta 2030 do leta 2035

na 8000 pripadnikov stalne sestave in 2000 pripadnikov pogodbene rezervne sestave. Za dosego teh ciljev bo treba ustrezno načrtovati finančne in materialne vire. Ciljno stanje obsega SV že v dosedanjih strateško-usmerjevalnih dokumentih znaša 8000 pripadnikov stalne sestave in 2000 pripadnikov pogodbene rezervne sestave. Predviden obseg SV v obdobju do leta 2035 v beli knjigi ostaja enak in je opredeljen na podlagi vojaških strokovnih ocen, izpolnjevanja zakonskih nalog in zavez ter ob upoštevanju dinamike sodobnega varnostnega okolja. Opredeljenega obsega nam do zdaj ni uspelo doseči zaradi različnih notranjih in zunanjih dejavnikov in zato želimo izvesti ukrepe v smeri dolgoročnega doseganja ciljnega stanja pripadnikov SV. Pogoji za zagotovitev realnega

načrtovanja je predvsem zagotovitev dolgoročneje predvidljivosti obrambnih izdatkov oziroma vsaj tistega dela, ki se nanaša na ključne investicije. Zato želimo pri pripravi planskih dokumentov, kot sta Resolucija o dolgoročnem programu razvoja in opremljanja SV in Srednjeročni obrambni program, izhajati iz sedanjega kadrovskega, materialnega in finančnega stanja ter po letih vnaprej realistično in postopno načrtovati dvigovanje ambicij, torej tako, kot je glede na dvig izdatkov in kadra razmeroma realistično pričakovati. Želimo tudi uravnotežiti razmerje med deklariranimi političnimi zavezami in politično voljo za njihovo uresničenje. S tem ciljem smo pripravili osnutek Zakona o izvajanju in financiranju ključnih projektov opremljanja SV, ki bi nam omogočil finančno zanesljivost

Dokument temelji na vojaških in drugih strokovnih nasvetih, vsebina pa se je večkrat usklajevala, kar je omogočalo upoštevanje različnih vidikov, pomembnih za delovanje obrambnega sistema.

za daljše obdobje, kot je sprejemanje dveletnega proračuna. Upam, da bodo vsi ti napori podprti tudi pod vodstvom nove vlade in hitro uresničeni.

■ KAJ SO POMEMBNEJŠI Poudarki iz vsebine bele knjige?

Prvi poudarek bele knjige je dejstvo, da varnost ni samoumevna, temveč je dobrina in vrednota, ki omogoča delovanje ter obstoj države in naroda. Zaradi hitrih sprememb in dinamike v mednarodnem okolju so nujne prilagoditve v našem načinu zaznavanja ter odzivanja na grožnje v povezavi z vojaškim in nevojaškim delom obrambnega sistema. Pri tem je treba upoštevati vse vidike ogrožanja, tudi destabilizacijo kot nižjo intenziteto ogrožanja in v povezavi s tem v določeni meri spremembe njunega normativnega, organizacijskega, kadrovskega ter materialnega vidika. Drugi poudarek v beli knjigi temelji na tem, da so po več analizah in ugotovitvah v zadnjih letih kot glavni izzivi obrambnega sistema prepoznani problematika zmanjšanja obsega SV, nezadostna raven opremljanja in modernizacije SV ter potreba po stalnem in ambicioznem financiranju obrambnega sistema v smeri dolgoročnega doseganja obrambnih izdatkov v višini 2 % BDP. Zato je treba tudi nujno pristopiti k izvedbi predvidenih ukrepov. Prednostna naloga ostaja vzpostavitev srednjih bataljonskih bojnih skupin. Skladno s tem se pripravlja akcijski načrt, ki bo natančneje opredelil izvedbo vseh predvidenih ukrepov. Tretji poudarek v knjigi je že omenjeno realno srednjeročno načrtovanje po fazah z vidika kadrovskega, finančnega in materialnega vira. Četrta, zelo pomembna, poudarek je velik pomen kadrovskega potenciala in pripadnikov SV za obrambni sistem. Skladno s tem se nadaljuje oblikovanje ukrepov za pridobivanje in zadrževanje kadra v Slovenski vojski ter urejen izhod iz nje, s čimer se ukvarja posebna delovna skupina. Pri tem poudarjam, da so bili v okviru zakonskih možnosti že sprejeti nekateri ukrepi za izboljšanje statusa pripadnikov, kot so na primer uredba o nagradah za sklenitev ali podaljšanje pogodbe za določen čas, sprememba pravilnika za lažji dostop do stanovanj, skrajšanje postopkov za-

poslovanja, fleksibilnejše štipendiranje in drugo. Vojakom, ki bodo dopolnili 45 let, želimo omogočiti več možnosti pri odločanju o prihodnosti. Prednostno iščemo možnosti, da ostanejo v sistemu z možnostjo podaljšanja pogodb vojaki s specialističnim znanjem in z oblikovanjem posebne enote za varovanje objektov v obrambnem sistemu. Gre namreč za pripadnike z dolgoletnimi izkušnjami doma in v tujini, s posebnimi znanji, kompetencami in licencami, ki so pomembni za sistem. Preostale možnosti so dogovor z drugimi državnimi organi za prehod kadra z ohranitvijo bonitet, odpravnine, prekvalifikacije itn. Pripravljamo tudi predloge za spremembo zakonodaje predvsem v smeri, da statusni del iz Zakona o obrambi prenesemo in ustrežneje uredimo v Zakonu o službi v Slovenski vojski. Zavedamo se pomena in znanja vojakinj in vojakov za obrambni sistem, zato želimo kot delodajalec vzpostaviti pogoje, ki bi omogočali višjo socialno varnost zaposlenih, tudi po njihovem dopolnjenem 45. letu starosti. Peti poudarek izhaja iz dejstva, da mora v okviru opredeljenih groženj v novi Resoluciji o strategiji nacionalne varnosti tudi obrambni sistem razvijati zmožnosti zaznavanja in odzivanja oziroma situacijskega zavedanja in zaščite pred hibridnimi grožnjami ter v tem smislu tudi pred kibernetiskimi grožnjami, s ciljem zaščite svojih sistemov, podpore strateškemu odločanju in potencialno tudi drugim državnim organom. Dejstvo je, da gre tudi na nacionalni ravni za začetno fazo vzpostavljanja sistema upravljanja in krepitev odpornosti proti tovrstnim grožnjam, ki zahteva nenehno medresorsko usklajevanje, katerega pomemben del je obrambno področje.

■ ZA URESNIČEVANJE USMERITEV BELE KNJIGE BO NUJEN DVIG OBRAMBNIH IZDATKOV. KAKO NAMERAVATE TO STORITI?

Obrambni izdatki so se v obdobju od leta 2010 do leta 2015 zmanjševali in z 1,6 % BDP leta 2010 padli na 0,93 % BDP leta 2015. Najnižja raven vlaganj v okviru obrambnih izdatkov je leta 2014 znašala 1,3 %, kar je nevzdržno za delovanje katere koli organizacije. Ustavitev

padanja obrambnih izdatkov in postopna nominalna rast sta se zgodili po Strateškem pregledu obrambe v letu 2016, kar se sicer še nadaljuje in skladno s tem prejemamo na leto povprečno okrog 30 milijonov evrov dodatnih sredstev. Dejstvo je, da se posledice večletnega zmanjševanja sredstev in zastoja v investicijah ter posodabljanju kažejo v trenutnem stanju in opremljenosti ter da so lahko učinki vlaganj vidni šele dolgoročno. Zaveza k doseganju obrambnih izdatkov v višini 2 % BDP obstaja od našega članstva v Natu leta 2004 in je ni zmogla uresničiti še nobena vlada. V beli knjigi je opredeljena politična zaveza za doseganje obrambnih izdatkov v višini 1,5 % BDP v obdobju do leta 2024, saj ocenjujemo, da je Slovenija zmožna izvesti takšno postopno zvišanje in ohranjanje stalne rasti izdatkov do 2 % BDP v nadaljnjih letih. Ta zaveza ostaja temelj pravične delitve bremen v okviru zavezništva in hkrati pomeni vzpostavitev naših obrambnih zmogljivosti. Glede na sredstva, s katerimi trenutno razpolagamo, bomo morali tudi mi začeti razmišljati o prilagajanju projektov nabav finančnim virom, ki so žal še vedno nižji od pričakovanih, in izvedbi postopnih manjših dokupov oziroma nakupov opreme ter zmogljivosti v več ciklih. Le tako bomo lahko postopno izpopolnjevali zmogljivosti Slovenske vojske s ciljem dolgoročne vzpostavitve vseh ciljev zmogljivosti. Zavedamo se, da se proračun sprejema v Državnem zboru RS, tako da je z vidika doseganja

višjega deleža BDP za obrambne izdatke nujen predvsem politični konsenz v tej ustanovi, ki hkrati sprejema Resolucijo o dolgoročnem programu razvoja in opremljanja SV.

■ KAKO BOSTE PRISTOPILI K URESNIČITVI SMERNIC BELE KNJIGE?

V beli knjigi je opredeljenih 20 ključnih ukrepov v povezavi s spremembo obrambne zakonodaje, projekti opremljanja SV, izboljšanja vojaškega izobraževanja, organizacijskimi, normativnimi in promocijskimi ukrepi za pridobivanje kadra, krepitev civilne pripravljenosti, uveljavitev teritorialne organiziranosti SV, preučitev načinov popolnjenja SV, obrambo pred hibridnimi grožnjami, vzpostavitev sistema upravljanja kibernetične obrambe, krepitev obveščevalno-varnostne dejavnosti, izboljšanja strateškega komuniciranja itn. Ti ukrepi bodo podrobneje opredeljeni v izvedbenih korakih, to je v akcijskem načrtu, ki se pripravlja, v Resoluciji o dolgoročnem programu razvoja in opremljanja SV do leta 2035 ter v Srednjeročnem obrambnem programu 2021–2026. Vzporedno s pripravo resolucije bo treba pripraviti tudi novo obrambno strategijo, ki je delno že zastarela. Pri oblikovanju izvedbenih planskih dokumentov bo priložnost za aktivno vlogo preostalih deležnikov, strokovne javnosti in predvsem Državnega zbora RS v povezavi s poenotenjem pogledov glede uresničevanja in operacionalizacije načrtov ter neposrednih odločitev za krepitev obrambnega sistema. Pregled uresničevanja usmeritev in ukrepov iz bele knjige bo potekal na dve leti.

Naj ob koncu poudarim, da bosta najpomembnejša uresničitve zapisane v beli knjigi in širši konsenz o tem, da potrebujemo učinkovit ter odziven obrambni sistem, kar pa zahteva nenehno vlaganje. Obrambni sistem temelji na ljudeh, zaposlenih v vojaškem in upravnem delu, ki so v zadnjih letih pripravili veliko predlogov o tem, kako izboljšati stanje na obrambnem področju. Veliko jih je zajeto tudi v beli knjigi. Čas je, da politika na tem področju doseže konsenz in omogoči njihovo uresničevanje za učinkovito delovanje obrambnega sistema.

PRI DELU S PIROTEHNIKO NI RUTINE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

0

d 17. do 21. februarja so pripadniki Voda za uničevanje neeksploziranih sredstev (VUNUS) in Odreda za

specialno podvodno delovanje 430. mornariškega diviziona Slovenske vojske sodelovali na spomladanskem taktičnem urjenju Merjasec 2020. To je potekalo na osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku in v Vojašnici slovenske Teritorialne obrambe v Šentvidu v Ljubljani. Urjenje je bilo po besedah poveljnika VUNUS nadporočnika Draga Cesarja tudi priprava na jesensko istoimensko taktično vajo. Večji del vaje je obsegal identifikacijo, nevtralizacijo in uničenje različnih ubojnih sredstev ter eksplozivnih naprav na kopnem, pri čemer so v čim bolj realističnih scenarijih preizkušali različno opremo in tehnike uničenja sredstev. Kot so poudarili pripadniki, pri pirotehničnih postopkih ni rutine, saj je treba dosledno upoštevati vse korake in varnostne ukrepe.

Pripadniki Voda za uničevanje neeksploziranih sredstev 430. mornariškega divizion se udeležujejo številnih urjenj, usposabljanj in vaj doma ter v tujini. Poveljnik VUNUS nadporočnik Drago Cesar je povedal, da enkrat na leto izvajajo taktično urjenje, ki mu jeseni sledi še vaja Merjasec: »To so tipične vaje pirotehničnega voda, ki je namenjen bojni podpori enot na terenu, zato je pomembno, da se urimo v realističnih scenarijih. Kadar po nekem spopadu ostanejo na terenu neeksplozirana ubojna sredstva, moramo mi sanirati območje. V vajo smo vključili tudi standardne operativne postopke, ki jih izvajamo pri najdbi neeksploziranih sredstev v objektih vojašnice.« Kot je še dodal nadporočnik, je bilo za nekaj pripadnikov urjenje pogoj za udeležbo dodatnega usposabljanja v tujini.

UNIČEVANJE SREDSTEV NA NAČIN LOW ORDER

Ob obisku ekipe Revije Slovenske vojske so se na Počku tretji dan urjenja pripadniki Voda za uničevanje neeksplo-

Pri našem delu je najpomembnejše poznavanje sredstva.

Če ga poznaš, veš, kako z njim ravnati.

Pomagamo si tudi z aplikacijo NEPS, ki ima obširno bazo podatkov različnih tipov sredstev po

vsem svetu.

ranih sredstev pripravljali na uničenje treh različnih ubojnih sredstev, in sicer protitankovske mine ter minometnih min 120 mm in 60 mm. Nadporočnik Cesar je pojasnil, da bodo v petih dneh vaje identificirali, nevtralizirali in uničili različne projekte, bombe ter granate in druga sredstva Slovenske vojske, ki so uvedena v operativno uporabo. »Pri vseh poskušamo nevtralizacijo doseči z nizko detonacijo oziroma tako imenovanimi postopki low order. To pomeni, da glavno polnjenje eksploziva v telesu projektila ne eksplodira, temveč poskušamo pri sistemih le izbiti vžigalnik oziroma detonator ali pa razbiti projektil na manjše delce, brez polne detonacije.« Nadporočnik je razložil, da pri tem uporabljajo različne tehnike in opremo za vžig eksplozivnih polnjenj, od počasi gorečih vžigalnih vrvic do električnega ter daljinskega proženja. Preizkušajo tudi različne količine eksploziva, zadostne za

Daljinsko vodeni sprožilnik sproži manjšo detonacijo, katere cilj je onesposobitev oziroma izriv vžigalnika.

onesposobitev detonatorja, ki ne povzroči polne detonacije.

»Pri našem delu je najpomembnejše poznavanje sredstva. Če ga poznaš, veš, kako z njim ravnati. Pomagamo si tudi z aplikacijo NEPS, ki ima obširno bazo podatkov različnih tipov sredstev po vsem svetu. Baza se periodično obnavlja in tako smo seznanjeni z vsemi mogočimi različicami ubojnih sredstev,« je še pojasnil

poveljnik voda. Pomembno za varnost v pirotehniko je po njegovih besedah tudi to, da ni rutine, temveč da se ravna preudarno. Glavno je upoštevanje vseh varnostnih ukrepov, kot so zavarovanje dostopa, omejitve gibanja in uporaba varovalne opreme. Pripadniki voda nosijo neprebojni jopič, zaščitno čelado in očala. »Ob prvem pristopu k sredstvu pa uporabljamo tudi težke zaščitne protibombne obleke. Med novejšo opremo je tudi obleka EOD 9, ki je težka več kot 45 kilogramov in najboljša, kar jih je trenutno mogoče dobiti,« je povedal nadporočnik Cesar. Ob tem je še dodal, da so do konca leta 2018 pridobili veliko nove opreme, in sicer robote, zaščitne protibombne obleke, vodne razbijače (disruptorje) za onesposabljanje vžigalnikov na daljavo, nove terenske rentgene, detektorje eksplozivov in plinov ter več kompletov za pregled in sondiranje terena.

TAKO DELO JE TREBA VZLJUBITI

Po tem, ko smo se umaknili na varno in so pripadniki voda na daljavo sprožili detonacijo, so nas opozorili, da je po uničenju zelo pomemben varnostni čakalni čas, ko se ne sme pristopiti k sredstvu. »Kadar izvajamo uničevanje s tehnikami low order, torej da detoniramo samo vžigalnik, ali kadar delamo denimo s kumulativnim oziroma namenskim trakom, ki sredstvo skoraj razpolovi, da se prikaže eksploziv, je ta čas pomemben. Kljub nizki deto-

naciji se namreč ustvari pravi pogoj za gorenje in sredstvo nenadzorovano eksplodira. Različni tipi vžigalnikov imajo različen čakalni čas, najmanjši pa znaša 30 minut,« je pojasnil podčastnik v enoti, ki je na terenu razporejal delo vojakom pirotehnikom. Dodal je, da so pripadniki voda že izkušeni, na urjenjih pa si prizadevajo, da spreminjajo sredstva in tehnike: »Danes uničujemo minometne mine in protitankovsko mino, včeraj smo uničili komplet protipehotnih min, na seznamu so tudi kumulativne ročne bombe in sredstva za zadimljenje. Vsakič poskušamo uničevati nekaj novega in kar smo že uničevali, da ponovimo postopke. Če se je kdo kaj novega naučil na usposabljanjih v tujini, poskušamo to znanje uporabiti in preizkusiti še nove načine uničevanja sredstev.« Podčastnik je poudaril, da mora biti pirotehnik najprej strokovno podkovan in imeti veliko znanja. »Pomembno je še, da mora biti pirotehniku delo všeč, saj ni za vsakogar. Pri tovrstnem delu ni rutine. Zavedati se je treba, da je lahko že usodna majhna napaka, zato so pomembni preudarnost, previdnost, spoštovanje vseh varnostnih ukrepov in zaupanje samemu sebi,« je še poudaril.

Vod, ki je pred nekaj meseci praznoval deset let svojega delovanja, sestavlja šest oddelkov. Izmed njih bodo, ko dosežejo končne operativne zmogljivosti, trije specializirani tudi za delovanje v JRKBO-kontaminiranem okolju. »Za delo pri nas je obvezna vojaška evidenčna dolžnost pirotehnika, nato pa za dodatna usposabljanja poskrbimo še znotraj sistema. Usposabljanja potekajo tudi v tujini in znotraj civilnega okolja. Na Inštitutu Jožef Stefan opravljamo tečaj za ionizirajoča sevanja (rentgen), na Igu pa tečaj za delo z izolirnimi dihalnimi aparati. Na različnih stopnjah se usposabljam tudi v Natovem centru odličnosti EOD na Slovaškem, za podčastnike in častnike pa so predvideni še drugi štabni tečaji,« je pojasnil nadporočnik Drago Cesar in dodal, da je VUNUS nepogrešljiv na vsakem terenskem usposabljanju in streljanju Slovenske vojske, na katerem se uporabljajo kalibri, ki so večji od 14,5 mm. Pripadniki enote pa sodelujejo tudi pri uvajanju novih sredstev, da lahko ukrepajo ob morebitnem nedelovanju.

LIPICANEC IZBOLJŠAL PRIPRAVLJENOST LOGISTIČNIH ENOT

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

0

d 27. januarja do 7. februarja je na osrednjem vadišču Slovenske vojske v Postojni potekalo

skupno usposabljanje pripadnikov Logistične brigade SV in ameriške kopenske vojske v Evropi. Skupna zavezniška vadbena aktivnost Lipicanec, ki je potekala v Sloveniji šestič, je bila namenjena predvsem urjenju logističnih enot dveh zavezniških vojsk, krepitvi medsebojnega sodelovanja ter zaupanja in izboljšanju stopnje poveztljivosti.

V SLOVENIJI ŽE ŠESTO SKUPNO USPOSABLJANJE

Na skupnem usposabljanju Lipicanec VI se je več kot 500 pripadnikov iz Slovenske vojske in oboroženih sil ZDA urilo v izvajanju postopkov pri delovanju logističnih enot. Za načrtovanje, organizacijo in izvedbo vaje je bil zadolžen 670. logistični polk iz Slovenske Bistrice iz sestave Logistične brigade SV. Na strani ameriških zaveznikov so na skupnem usposabljanju sodelovali pripadniki Bataljona za podporo delovanja (Brigade Support Battalion – BSB) iz sestave 173. zračnodesantne brigade (173rd Infantry

Prevoz poškodovanih s sanitetnimi vozili
v slovensko bolnišnico Role 1

V napadu na logistični konvoj je bilo pet poškodovanih.

Brigade Combat Team – 173rd IBCT) ameriške vojske iz Vicenze v Italiji. Približno 260 pripadnikov SV in okrog 280 pripadnikov ameriške vojske se je v Sloveniji urilo v postopkih izvajanja taktičnih premikov, vzpostavitve in zavarovanja dodeljenega območja, zagotavljanja vseh ravni oskrbe in transporta, tehničnega vzdrževanja materialnih sredstev, izvele poškodovane in okvarjene tehnike ter zdravstvene oskrbe na terenu. V prvem delu usposabljanja je večji del aktivnosti potekal na strelišču Bač, v

drugem delu pa je bilo težišče vadbenega delovanja na območju osrednjega vadišča SV na Počku.

USPOSABLJALE SO SE MEŠANE ENOTE

27. januarja je bil izveden premik pripadnikov ameriške vojske iz Italije v več konvojih čez mejni prehod Škoflje v spremstvu slovenskih skupin za kontrolo premikov (MCT) in vozil vojaške policije na območje delovanja. Hkrati z izvedbo premikov je v zračnem prostoru potekala skupna vaja letalskih sil slovenske in ameriške vojske, zato je bil zračni prostor nad Slovenijo

varen za izvedbo takšnih logističnih premikov. Po prihodu ameriških enot v Slovenijo so iz Slovenske Bistrice izvedli premik čete za zagotovitev delovanja, ki podpira delovanje bataljonske bojne skupine (BBSk) Slovenske vojske. Kot je poudaril namestnik poveljnika 670. logističnega bataljona SV major Davorin Volgemut, je bil glavni cilj vaje skupno usposabljanje pripadnikov ameriškega bataljona za podporo brigade in slovenske čete, ki zagotavlja podporo delovanju BBSk. Ameriško-slovenske enote so bile nameščene v šotorih v vojaški bazi na Bilah, kjer je bilo poskrbljeno za nastanitev, prehrano in osebno higieno pripadnikov. Na območju Mahneč so postavili taktično-operativni center, od koder so s poveljstvom Logistične brigade v Kranju in ameriške 173. zračnodesantne brigade iz Vicenze usklajevali vse aktivnosti in vodili operacije na terenu. Na širšem območju Lip so izvajali bojno

Sanitetna oskrba ob napadu na logistični konvoj

streljanje na postavljene tarče. Major Volgemut je izpostavil, da na vaji preigravajo različne mogoče scenarije, pri čemer se vsak dan usposablja mešane enote, kar pomeni, da je slovenski vod vsak dan priključen eni ameriški četi. Na območju Bil so postavili tudi poljsko bolnišnico Role 1, ki so jo vodili slovenski zdravniki, v njej pa so delovale mešane slovensko-ameriške zdravstvene ekipe. V ameriški terenski bolnišnici Role 2 na Mahnečah pa so pod vodstvom ameriških zdravnikov ranjence oskrbovali tudi pripadniki iz Vojaške zdravstvene enote Slovenske vojske.

NAPAD NA LOGISTIČNI KONVOJ

Skupno slovensko-ameriško usposabljanje Lipicanec VI se je končalo 4. februarja s prikazno vajo, na kateri so povabljenim gostom, strokovni javnosti in medijem prikazali postopke ob napadu na oskrbovalni konvoj, odzive na stik z nasprotnikom ter evakuacijo in oskrbo poškodovanih oseb.

Predstavitve si je v družbi poveljnika sil SV brigadirja Milana Žurmana ogledala tudi ameriška veleposlanica v Sloveniji Lynda C. Blanchard. Predstavitvena vaja je predvidevala letalsko podporo iz zraka in evakuacijo težje poškodovanih vojakov s helikopterjem za medicinsko evakuacijo, vendar so aktivnosti zaradi slabih vremenskih razmer odpadle. Prav tako naj bi slovenski in ameriški vojaki ob napadu na konvoj obrambo zagotovili z bojnim streljanjem na postavljene tarče, kar pa so zaradi poslabšanja varnostnih razmer ob močnem dežju in vetru prav tako odpovedali.

Težje poškodovana so v ameriški bolnišnici Role 2 oskrbele mešane zdravstvene ekipe. ▼

Odziv na stik s sovražnikom ▼

RANJENCE OSKRBELE V SLOVENSKI IN AMERIŠKI BOLNIŠNICI

Ne glede na odpovedano medicinsko evakuacijo s helikopterjem so vseh pet poškodovanih ob napadu na oskrbovalni konvoj s sanitetnimi vozili srečno prepeljali v nujno zdravstveno oskrbo v slovensko bolnišnico Role 1. Med njimi sta bila dva, ki sta potrebovala nujno zdravstveno obravnavo, zdravstveno stanje dveh poškodovanih je bilo stabilno, eden pa je bil lažje poškodovan. Poveljnik zdravstvenega voda v bataljonski bojni skupini poročnik Andrej Tajnik iz

Vojaške zdravstvene enote je pojasnil, da so po prevozu poškodovancev s sanitetnimi vozili v slovensko bolnišnico Role 1 najprej izvedli triažo, nato oskrbeli ranjence s hujšimi poškodbami, lažje poškodovani pa so zaradi omejenih zmogljivosti bolnišnice morali na oskrbo malo počakati. Težje poškodovane so potem še pripravili na transport z vozili v ameriško bolnišnico Role 2. Po-

ročnik Tajnik je ocenil, da sodelovanje s pripadniki ameriške vojske iz Role 2 poteka dobro, saj so pri svojem delu visoko strokovni, zato se lahko brez težav vključijo v proces dela slovenskih kolegov. Želi si, da bi se lahko v prihodnosti čim večkrat skupaj usposabljali na podobnih vadbenih aktivnostih. Takšno usposabljanje z zavezniki pa poleg nižjih stroškov usposabljanja omogoča tudi izmenjavo znanja in izkušenj ter uporabo zmogljivosti in infrastrukture. Prav tako pa pripomore k večjemu medsebojnemu zaupanju pri delovanju v mednarodnem okolju in mednarodnih operacijah.

OB MNOŽIČNI NESREČI NAJPOMEMBNEJŠA KOMUNIKACIJA

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Nesreče z velikim številom poškodovanih se zgodijo izjemoma, ko pa se, morajo pristojne reševalne službe med seboj delovati usklajeno. Pristop in način reševanja sta ob izrednih dogodkih drugačna, saj je treba pravilno razporediti razpoložljive vire ter tako poskrbeti za pravočasno pomoč najtežje poškodovanim. Temu je namenjen tečaj ukrepov zdravstva ob velikih nesrečah (angl. Medical Response to Major Incidents – MRMI), ki ga pod pokroviteljstvom Ministrstva za zdravje organizira Združenje za ukrepanje zdravstva ob velikih nesrečah Slovenije Slovenskega zdravniškega društva. Pri organizaciji in izvedbi tovrstnih tečajev je vsa leta nepogrešljiva tudi Slovenska vojska. Osrednji del tečaja je zajemal prikaz reševanja in simulacijo množične nesreče.

10. tečaj ukrepov zdravstva ob velikih nesrečah je letos potekal od 23. do 25. januarja v Vojašnici Franca Uršiča v Novem mestu, udeležilo pa se ga je okoli 100 udeležencev, tako s področja zdravstva, gasilci, policisti, sodelavci centrov za obveščanje in pripadniki Vojaške zdravstvene enote Slovenske vojske. Podpolkovnik Franjo Lipovec, poveljnik Vojaške zdravstvene enote, je povedal, da je ena izmed nalog Slovenske vojske tudi delovanje v sistemu zaščite in reševanja ob naravnih ter drugih nesrečah, zato se tudi pripadniki Slovenske vojske urijo skupaj z drugimi službami. »Na tečaju pripadniki Slovenske vojske ne sodelujejo

samo kot udeleženci, temveč tudi kot inštruktorji vaje,« je pojasnil podpolkovnik Lipovec. Osrednji del tečaja je potekal v petek z demonstracijo reševanja vojaka v nevarnih razmerah in simulacijo množične nesreče z odzivom zdravstvenega sistema. Udeleženci tečaja so se na predavanjih seznanili tudi s študijami primerov različnih množičnih nesreč, ki so se zgodile v Evropi v zadnjih letih, kot sta porušenje mostu v Genovi in teroristični napad v Bruslju.

BOJNI REŠEVALCI OBVLADAJO TRI NAJPOMEMBNEJŠE POSTOPKE

Na prikazni vaji so udeleženci tečaja lahko spremljali odzive pripadnikov 10. pehotnega polka na stik z nasprotnikom, pri čemer je bil na bojišču vojak ustreljen v nogo. Ob tem je postopek reševanja na bojišču opisal vojaški uslužbenec XI. razreda Zlatko Kvržič iz Vojaške zdravstvene enote: »Vsak oddelek ima bojnega reševalca, ki zna oskr-

beti hude krvavitve, zavarovati dihalno pot in izvajati dekompresijo tenzijskega pnevmotoraksa. Te veščine obvlada do podrobnosti.« Pojasnil je, da ranjenega vojaka najprej umaknejo na varno, ga razorožijo in oskrbijo rano, hkrati pa višji ravni javijo, da je nujna medicinska evakuacija. Opisal je še opremo, ki jo imajo vojaki pri sebi, kot je denimo pripomoček za ustavljanje večjih krvavitev oziroma esmarch, razložil protokole bojnih reševalcev in predstavil njihov sanitetni material. Ranjeni in oskrbljeni vojak je bil nato evakuiran s sanitetnim oklepnim vozilom Valuk, v katerem so bili strokovno usposobljeni pripadniki Vojaške zdravstvene enote.

SCENARIJ NESREČE PREDVIDEL POŠKODOVANE OB EKSPLOZIJ

Prikazu reševanja na bojišču je sledila osrednja simulacijska vaja, katere scenarij je predvidel eksplozijo v turističnem hotelskem kompleksu in več sto

Odziv pripadnikov 10. pehotnega polka na stik z nasprotnikom ▼

Ob množičnih
nesrečah je
pomembno, da se
sredstva pravilno
razporedijo.

poškodovanih. Udeleženci tečaja so morali usklajeno poskrbeti za reševalno akcijo, ob tem pa so jih usmerjali, popravljali in jim pomagali inštruktorji za ukrepe zdravstva ob velikih nesrečah. »Inštruktorji imamo aktivno vlogo. Ne opazujemo, kje kdo greši, temveč že sproti popravljamo in usmerjamo vadbence, saj se nam zdi to boljši pristop kot zgolj pasivna kritika po koncu vaje. Najpomembnejše je, da se slušatelji naučijo pravilno izvajati ukrepe,« je pojasnil inštruktor dr. Igor Goričan, specialist urgentne medicine in tudi pogodbeni rezervist Slovenske vojske. Dr. Renata Rajapakse, specialistka družinske in urgentne medicine ter prav tako inštruktorica, ki že leta deluje na področju nujne medicinske pomoči, je povedala, da udeleženci tečaja usklajujejo prav komunikacijo in poveljevanje: »V zdravstvu nismo navajeni tolikšne hierarhije, kot je v vojski ali pri gasilcih, zato se dogajajo komunikacijski šumi.«

Prikaz reševanja na bojišču

ZAVAROVANJE KRAJA, TRIAŽA, REŠEVANJE

Na kraj eksplozije so najprej prispeli gasilci in policisti, ki so zavarovali prizorišče. »Gasilci smo pregledali objekt, število žrtev in zagotovili varen dostop reševalcev do poškodovanih,« je pojasnil vlogo gasilcev Jure Dolinar iz Gasilske brigade Ljubljana. »Trenutno imamo na terenu 33 gasilcev v zahodnem sektorju, ki poleg nadzora pomagajo reševalcem pri prenosu ali manjših oskrbah, v vzhodnem sektorju pa jih je sedem, še eno vozilo s petimi gasilci je v stalni pripravljenosti, če bi se zgodile nove eksplozije,« je razložil gasilec, ki je tudi

sam že sodeloval v reševalnih akcijah, ko je bilo treba evakuirati večje število ljudi, na primer pri požaru v hotelu Union leta 2018. Vlogo policistov je predstavil Dušan Korene s Policijske uprave Novo mesto, ki med drugim tam skrbi za izobraževanje policistov. Tečaja se je udeležil že drugič, ima pa tudi veliko praktičnih izkušenj posredovanja ob različnih nesrečah in drugih dogodkih, zato je povedal, da je ob takšnih dogodkih nujno

obvladovanje prvega stresa in čim treznejši pristop k delu, ki omogoči hitro reševanje.

DOLOČANJE ZDRAVLJENJA GLEDE NA RESNOST POŠKODB

Zavarovanju kraja eksplozije sledi reševanje poškodovanih. »Iščemo tiste mrtve, ki bi lahko s hitrejšo pomočjo še preživel,« je cilj naloge medicinskega osebja pojasnil dr. Andrej Strahovnik, VVU XIV. razreda in eden izmed organizatorjev tečaja, ki nas je popeljal po glavnih delovnih točkah v prostorih vojašnice. Na prvi

Simulacijska vaja je predvidevala ukrepanje ob eksploziji. ▼

Tečaja se je udeležilo okoli 100 udeležencev. ▼

pogled kaotično dogajanje je potekalo po predvidenih protokolih delovanja ob množičnih nesrečah.

Na kraju nesreče reševalne ekipe izvajajo triažo, proces določanja prednostne naloge zdravljenja ranjenih glede na resnost njihovega stanja. V rdeči sektor se uvrščajo življenjsko najbolj ogroženi, v rumenega tisti z resnimi poškodbami in v zelenega poškodovani, ki lahko še počakajo na oskrbo. Na simulacijski vaji poškodovane predstavljajo obarvani listki, na katerih so navedene najpomembnejše informacije, od lege poškodovanega, starosti, vrste poškodb do vitalnih funkcij. »Listki predstavljajo realistične primere poškodovanih v neki

nesreči,« je poudaril dr. Strahovnik.

OB MNOŽIČNIH NESREČAH POMEMBNO PRAVILNO RAZPOREDITI SREDSTVA

Ob nesreči so se aktivirale tudi bolnišnice, v katerih sta potekali zbiranje informacij in obveščanje o razpoložljivem prostoru, osebju ter opremi. »Ob množičnih nesrečah je pomembno, da se sredstva pravilno razporedijo. Pri velikem številu poškodovanih ni smiselno, da vse prepeljejo v

najbližjo bolnišnico, če tam ne bo dovolj osebja, operacijskih sob in opreme,« je razložil dr. Strahovnik in kot primer dobre prakse navedel ravnanje ob balonarski nesreči leta 2012, ko so reševalci poškodovane vozili v več bolnišnic. »Na tem tečaju naučimo različne udeležence istega jezika,« je sklenil in pojasnil, da je vesel, saj je postal tečaj tudi del kurikulumu zdravstvenega osebja. Zanimanje za udeležbo na tečajih ukrepov zdravstva ob velikih nesrečah je vsako leto izjemno, v prihodnosti pa si želijo k sodelovanju privabiti še strateški vrh, kot so vodilni v bolnišnicah in pristojno osebje na ministrstvih.

V SLOVENSKI VOJSKI STAŽIRALA FRANCOSKA KADETA

BESEDILO majorka Aleksandra Ferlež
FOTO Luka Mitrović

O

d 13. januarja do 7. februarja sta v 72. brigadi SV stažirala kadeta francoske vojske, ki se sicer izobražujeta na vojaški šoli Saint-Cyr v Gueru v francoski regiji Bretanja. Takšno sodelovanje med slovensko in francosko vojsko je postalo tradicionalno, saj Francija prepoznava Slovensko vojsko kot profesionalno zavezniško vojsko, zato že nekaj let zapored kadeti drugega letnika opravljajo stažiranje v Sloveniji kot obliko mednarodnega sodelovanja s partnerskimi vojskami. Francoska kadeta Paul Eloi Farge in Paul Mary Huet De Barochez bosta julija letos končala dveletno šolanje na vojaški šoli Saint-Cyr. Potem ju čaka še enoletna specializacija ali tako imenovano usposabljanje za vojaško evidenčno dolžnost (VED). Prvi se je odločil, da bo postal pehotni, drugi pa artilerijski častnik.

VKLJUČENA V USPOSABLJANJE V VOJAŠNICI IN NA TERENU

Kandidata za častnika francoskih oboroženih sil sta bila vključena v usposabljanje 74. pehotnega polka, tako v Vojašnici generala Rudolfa Maistra kot pri delu na terenu. V polku so pripravili za stažista načrt usposabljanja z raznovrstnimi vsebinami. Sodelovala sta pri streljanju s pehotno oborožitvijo, na terenskih usposabljanjih čet in se seznanila z delovanjem nekaterih drugih enot Slovenske vojske. Obiskala sta tudi Vojaški muzej Slovenske vojske v Kadetnici Maribor in spoznala del vojaške zgodovine slovenskega naroda. Kadeta sta način šolanja francoskih častnikov in akademijo Saint-Cyr predstavila slušateljem Šole za častnike v Slovenski vojski.

PRI IZBIRI SO PRETEHTALE SLOVENSKE GORE

Kadeti drugega letnika vojaške šole Saint-Cyr lahko kot del obveznih vsebin izberejo državo za stažiranje in pridobivanje mednarodnih izkušenj s partnerskimi državami. Francoska kadeta Paul Eloi Farge in Paul Mary Huet De Barochez sta med približno 25 evropskimi državami izbrala prav Republiko Slovenijo. Kot pravita, predvsem zato, ker je država majhna in

Stažiranje francoskih kadetov pri nas je za slovenske častnike tudi neke vrste mednarodna izkušnja s partnerskimi vojskami.

jo je lažje prepotovati ter vso spoznati. Pri izbiri so imele pomembno vlogo tudi slovenske gore, saj sta oba bivša podčastnika iz gorske enote. Pred vrnitvijo v Francijo smo se z njima pogovarjali o njunih vtisih s stažiranja in primerjavi med vojskama. Ob vprašanju o primerjavi vojaškega življenja v Sloveniji in Franciji sta kadeta najprej omenila delovni čas. Načeloma je ta v francoskih vojašnicah od osme zjutraj do pol šestih popoldne, vendar če nadrejeni poveljnik meni, da je treba neko delo končati, morajo podrejeni delo podaljšati, dokler je tako zahtevano. Francoska vojska v primerjavi s slovensko nima sindikatov. Izpostavila pa sta, da je razlika med vojskama tudi glede nastanitve vojakov in podčastnikov, ki v Franciji večinoma živijo v vojašnicah. Če želijo stanovati zunaj njih, morajo vložiti posebno prošnjo.

VOJAŠKI POKLIC JE V FRANCOSKI DRUŽBI VISOKO CENJEN

Odnosi med vojaki, podčastniki in častniki so v francoski vojski strožji, in ne toliko prijateljski kot pri nas. Razlog za to je najverjetneje tudi povprečna starost vojaških oseb, ki sta jih spoznala, saj je precej višja kot v Franciji. Po njunih besedah civilna družba vojaški poklic v Franciji sorazmerno visoko ceni, kar

je prav gotovo posledica daljše vojaške zgodovine, in ne toliko plačila za delo. Civilna družba se namreč zaveda, da je delo častnika poveljnika odgovorno in težko, primerja pa ga z vodenjem večjih civilnih organizacij. Prav tako družba podpira napotitve francoskih vojakov na misije, predvsem v Afriko in Indonezijo, saj meni, da je to nujno za stabilnost države. Francoska kadeta sta bila presenečena nad zelo dobro uniformo in opremo pripadnikov Slovenske vojske. Nekaj sta je tudi preizkusila, na primer neprebojni jopič in čelado.

STAŽIRANJE TUJIH KADETOV ZA NAŠE ČASTNIKE POMEMBNA IZKUŠNJA

Ob vrnitvi v Francijo bo ostala kadetoma, ki sta stažirala v Slovenski vojski, v spominu gostoljubnost slovenskih vojaških kolegov. Trudili so se, da jima

Francoska kadeta sta bila vključena v usposabljanje 74. pehotnega polka. ▼

je bilo vse razloženo in predstavljeno v angleškem jeziku. Če pa se je kje zataknilo, so jima zadeve dodatno pojasnili. Prav tako so jima bili pripadniki 74. pehotnega polka vedno na voljo tudi pri razkazovanju lepote Slovenije v prostem času. Poveljnik čete v 74. pehotnem polku in vodja stažiranja kadetov stotnik Jure Repina je povedal, da je stažiranje francoskih kadetov pri nas za slovenske častnike tudi neke vrste mednarodna izkušnja s partnerskimi vojskami. Treba je komunicirati in dajati navodila v angleškem jeziku, kar je dober trening za uporabo tujega jezika. Kadeta sta, kot bivša pripadnika gorske enote, dobro fizično pripravljena in sta med našimi pripadniki zbudila tekmovalnost ter motiviranost, saj so se hoteli pred njima tudi oni izkazati.

Kot je poudaril stotnik Repina, je stažiranje dodatna naloga poveljniku čete in drugim pripadnikom, saj vzameta veliko časa priprava načrta stažiranja in koordinacija z drugimi, ki pa nista del programa. Usposabljanje iz vojaških vsebin, pri katerih sta v Sloveniji sodelovala, kot je bilo na primer bojevanje v naselju in streljanje z minometi, je v Franciji enako. Pomembni pa so bili pogovori, ki sta jih opravila s poveljniki slovenskih vodov o njihovem delu in načinu priprav na usposabljanje ter delovanje, med katerimi sta se tudi največ naučila.

ZIMSKO BOJEVANJE SLOVENSKIH TANKISTOV

BESEDILO poročnik Tilen Gor, 45. CGBV
FOTO 45. CGBV

Že takoj na začetku leta 2020 so tankisti SV odšli na prvo mednarodno vojaško vajo. Od 17. januarja do 5. februarja se je tankovski vod 45. centra goseničnih bojnih vozil udeležil mednarodne vaje Combined Resolve XIII. Vaja je potekala v Združenem večnacionalnem centru za ugotavljanje pripravljenosti v nemškem Hohenfelsu. Namenjena je bila usposabljanju različnih oboroženih sil zveze Nato, izmenjavi izkušenj med rodovi, predvsem pa izpopolnjevanju znanja in veščin bojevanja v zimskih razmerah ter preživetja na bojišču, kadar temperature padejo globoko pod ledišče.

SLOVENSKI TANKISTI NA MEDNARODNI VAJI V NEMČIJI

Sredi januarja se je tankovski vod 45. centra goseničnih bojnih vozil (45. CGBV) z dodanim logističnim elementom in skupino za vzdrževanje odpravil že na trinajsto mednarodno vojaško vajo Combined Resolve, ki je potekala v nemškem Hohenfelsu. Zimske temperature na vaji so zahtevale več pozornosti pri upravljanju in vzdrževanju tehnike, hkrati pa je bilo poudarjeno zagotavljanje varnosti ter zaščite posadk pri preživetju v naravi v zimskem času. Med aktivnostmi 45. CGBV za leto 2020 je bila načrtovana izvedba logističnega premika in zamenjava dveh tankov M-84 na lokaciji vojaškega vadišča v Združenem večnacionalnem centru za ugotavljanje pripravljenosti (JMRC). Tanka so uspešno zamenjali in v Nemčiji okrepi-

Zimske temperature so zahtevale več pozornosti pri vzdrževanju tehnike. ▼

li svojo prisotnost. V prihodnosti bodo tako tankisti Slovenske vojske lahko še uspešneje nadaljevali sodelovanje in usposabljanje z drugimi zavezniškimi vojskami.

SKUPAJ S PRIPADNIKI IZ VEČ KOT DESET VOJSK

Vaja Combined Resolve XIII je bila razdeljena na dva dela. Prvi je vključeval sprejem ukaza, usklajevanje načrtov in premikov med udeleženci vaje ter pripravo tankov za delovanje. V drugem delu je potekal premik tankovskega voda na bojišče, kjer so se izvajali taktični postopki na terenu. Terenski del je potekal deset dni. Prva polovica terenskega dela je bila namenjena ofenzivnemu delovanju, druga pa defenzivnim taktičnim postopkom. Tankovski vod 45. CGBV je bil v okviru vaje dodan B-četi (angl. Black-foot Company) pod vodstvom rdečih sil oziroma nasprotnika. Na vaji so poleg

Prva polovica terenskega dela je bila namenjena ofenzivnemu delovanju, druga pa defenzivnim taktičnim postopkom.

Slovenske vojske sodelovali pripadniki iz več kot desetih različnih oboroženih sil, med drugim iz ZDA, Poljske, Nizozemske, Latvije, Bosne in Hercegovine, Romunije in še od drugod. Za tanke, ki so potrebovali dodatno vzdrževanje in nadomestne rezervne dele, je poskrbel skupina za vzdrževanje. Po pripravi zimske opreme in končanih vzdrževalnih delih so kljub nizkim temperaturam člani posadk optimistično odšli na teren, kajti njihova cilja sta bila, da bi bili čim boljši in bi premagali nasprotnika.

PRIKAZALI BORBENOST IN TANKOVSKI DUH

Letošnja vaja je za vse udeležence pomenila tehnično novost z vpeljavo novjših in posodobljenih sistemov za streljanje ter izvajanje oboroženega boja (CVTESS). Ti omogočajo učinkovitejše in natančnejše delovanje, predvsem pa še bolj realistično doživljanje

bojevanja. V prvih dneh terenskega dela je tankovski vod SV izvajal nalogo premika na bojne položaje in iskanje stika z nasprotnikom, kar se je izkazalo za zahtevno nalogo, saj je bil teren zaradi dežja ter nizkih temperatur moker in spolzek. Nalogo je otežila še megla, ki je zmanjševala vidljivost, vendar je tankovskemu vodu hkrati omogočila prikritje premike do bojnih položajev. Ko so bojne položaje zasedli, sta sledila načrtovanje tankovskega manevra in priprava na izvedbo napada. Nasprotnikovi morala in motivacija sta bili nizki, saj so ti že več dni branili položaje v slabem vremenu. Slovenski tankovski vod se je tega dobro zavedal in poskusil delovati v svojo korist. Na dan napada je začelo močno snežiti, kar je slovenski vod izkoristil za masko in uspešno uničil večino nasprotnikovih tankov, logistične opreme ter drugih bojnih vozil. Zaradi hitro izvedenega napada na obrambne položaje so tankisti izkoristili svoj položaj ter oslabiljenega nasprotnika prisilili k izmiku vse do njihove zadnje obrambne linije. Prikazali si borbenost in tankovskega duha, na katera nasprotnik ni znal pravočasno ustrezno

Vreme na vaji je bilo popolnoma zimsko in tankisti so kot zmeraj pokazali svoje požrtvovalnost, pogum, voljo, srčnost in povezanost.

Na mednarodni vaji so sodelovali pripadniki iz več kot desetih različnih vojsk.

odgovoriti. Tako so nasprotnika premagali in ga onеспособili za nadaljevanje boja. Slovenski tankisti so ponovno dokazali visoke zmogljivosti in učinkovitost tanka M-84 za delovanje v vseh vremenskih in terenskih razmerah.

POSTAVILI OBRAMBNE POLOŽAJE IN USTAVILI PREMIK NASPROTNIKA

Zadnja izmed nalog slovenskega tankovskega voda je bila postaviti obrambne položaje, jih ustrezno utrditi, maskirati in ustaviti premik nasprotnikovih sil. V prikritih položajih so na nasprotnika čakali več dni. Te dni so izkoristili za preizkuse, opazovanje terena, odpravljanje napak in izpopolnjevanje presenečenj. Vse to jim je uspelo, saj so nasprotnika zmedli in ga ponovno nadvladali. Kljub svoji majhnosti je slovenski tankovski vod tudi v defenzivni vlogi znal izvrstno izkoristiti razmere. Vreme na vaji je bilo popolnoma zimsko in tankisti so kot zmeraj pokazali svoje požrtvovalnost, pogum, voljo, srčnost in povezanost. Na mednarodni vojaški vaji v Nemčiji so pridobili bogate izkušnje in zagotovo se je bodo znova udeležili.

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ŠT. 337

DECEMBER 2020

5748.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07) in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi (št. 811-11/2018-1, z dne 6. 6. 2018) izdajam

ODREDBO

O IZREDNEM NAPREDOVANJU NVU OB
UPOKOJITVI

napredovanje v VI. razred:

Franc LORBEK, 1962

Številka: 811-8/2019-22

Datum: 22. 7. 2019

**Karl ERJAVEC
MINISTER**

5749.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO

O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA
ZA OBRAMBO

**MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE II. STOPNJE**

prejme:

polkovnik ALEKSANDR KRASNOV
VIKTOROVICH, 1969, Ruska federacija

Številka: 094-1/2019-38

Datum: 9. 10. 2019

**Karl ERJAVEC
MINISTER**

5750.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO

O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA
OBRAMBO

**MEDALJO ZA
MEDNARODNO
SODELOVANJE II.
STOPNJE**

prejme:

major JOSEF
QUATTROCCHI, 1980,
Italija

Številka: 094-1/2019-39

Datum: 21. 10. 2019

**Karl ERJAVEC
MINISTER**

5751.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO

O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA
OBRAMBO

**I. RED GENERALA
MAISTRA I. STOPNJE**

prejme:

Danilo METUL, 1961

II. MEDALJO ZA HRABROST

prejme:

Danilo CAR, 1975

**III. ZLATO MEDALJO SLOVENSKE
VOJSKE**

prejmejo:

Danilo JAZBEC, 1964

Andrej JURJEVIČ, 1964

Bojan KLOPČIČ, 1966

Anton LESAR, 1960

Stanislav ŠANTELJ, 1966

Viktorija VIRAG, 1963

Janez ZORC, 1973

**IV. SREBRNO MEDALJO GENERALA
MAISTRA**

prejmeta:

Andrej ŠIJANEC, 1971

Jurij ŠRIBAR, 1968

**V. SREBRNO MEDALJO SLOVENSKE
VOJSKE**

prejmejo:

Samo FLISEK, 1966

Majda KOŽMAN, 1957

Andreja LAVRIČ, 1972

Ksenija LEVAK, 1959

Marko ŠTRUBELJ, 1977

Valter VREČAR, 1967

Dražana ZALOKAR, 1963

**VI. BRONASTO MEDALJO
GENERALA MAISTRA**

prejmejo:

Boštjan BOHINC, 1972

Matej CVETKO, 1974

Matjaž JAMNIKAR, 1969

Aleksander KOŽAR, 1975

Jože KRAŠOVEC, 1978

Mladen MIHELIČ, 1971

Nina RADUHA, 1978

Leon REČNIK, 1982

Simeon SETNIKAR, 1970

**VII. BRONASTO MEDALJO
SLOVENSKE VOJSKE**

prejmeta:

Aleš OBREHT, 1986

Nada PERIČ PREMK, 1958

**VIII. MEDALJO MINISTRA ZA
OBRAMBO**

prejmejo:

Roman HRIBERŠEK, 1970

Terezija POTOČAR KOROŠEC, 1961

Mateja UŠLAKAR, 1963

IX. BRONASTO MEDALJO ZA KULTURNE DOSEŽKE IN PROMOCIJO SV

prejme:

Rudolf STRNAD, 1971

Številka: 094-1/2019-41

Datum: 23. 10. 2019

Karl ERJAVEC MINISTER

5752.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07) in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi (št. 811-11/2018-1, z dne 6. 6. 2018) izdajam

ODREDBO

O IZREDNEM NAPREDOVANJU NVU OB UPOKOJITVI

napredovanje v VI. razred:

Bernarda KRUSKA, 1962

Številka: 811-8/2019-27

Datum: 23. 10. 2019

Karl ERJAVEC MINISTER

5753.

Na podlagi tretjega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, št. 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in 9. ter 11. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15) izdajam

ODREDBO

O POVIŠANJU ČASTNIKOV

I. v čin polkovnika:

Aleš MARIČ, 1967

Marjan SIRK, 1967

Robert VERLIČ, 1971

II. v čin majorja:

David BELAK, 1976

Gregor SITAR, 1976

Matjaž SLAK, 1976

David ŠKOBERNE, 1979

Benjamin ŠKRINJAR, 1977

III. v čin stotnika:

Jernej ALIČ, 1982

Matej CEGLAR, 1987

Robert GREGORN, 1970

Tomaž MRLAK, 1977

Tanja REPNIK, 1982

Matevž ŠEŠET, 1984

Jože ŠKOFLJANEC, 1976

IV. v čin nadporočnika:

Žiga ŠTEKOVIČ, 1990

Številka: 811-8/2019-25

Datum: 25. 10. 2019

Karl ERJAVEC MINISTER

5754.

Na podlagi člena 11. a Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 ter 39/15) izdajam

ODREDBO

O PODELITVI ČINA podelitev čina poročnik korvete:

Matevž CERAR, 1988

Alen SEREC, 1989

Številka: 811-8/2019-26

Datum: 25. 10. 2019

Karl ERJAVEC MINISTER

5755.

Na podlagi tretjega in petega odstavka 62. člena ter drugega odstavka 27. člena prehodnih in končnih določb Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 6. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15) izdajam

ODREDBO

O PODELITVI ČINA POROČNIKA

Zoran GORJUP, 1970

Številka: 811-3/2019-28

Datum: 25. 10. 2019

Karl ERJAVEC MINISTER

5756.

Na podlagi člena 63. a Zakona o obrambi (Uradni list RS, 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, št. 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in 3. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

ODREDBO

O POTRĐITVI RAZREDA VIŠJIM

VOJAŠKIM USLUŽBENCEM

I. potrditev XII. razreda:

Damijan SMONKAR, 1977

Alenka ŠEHIČ, 1970

II. potrditev X. razreda:

Nataša MURKO, 1987

III. potrditev IX. razreda:

Matjaž MURŠIČ KLENAR, 1992

Številka: 811-8/2019-29

Datum: 25. 10. 2019

Karl ERJAVEC MINISTER

5757.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO

O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA

ZA OBRAMBO

STRELNO OROŽJE

prejme:

Robert KLINAR, 1969

Številka: 094-1/2019-43

Datum: 7. 11. 2019

**Karl ERJAVEC
MINISTER**

5758.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 1. odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO

**O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA
ZA OBRAMBO**

**I. MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE I. STOPNJE**

prejme:

brigadni general BRUNO PISCIOTTA,
1969, Italija

**II. MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE II. STOPNJE**

prejmeta:

polkovnik DANIELE PISANI, 1970, Italija
podpolkovnik MICHAEL JOHN REEKIE,
1981, Kanada

**III. MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE III. STOPNJE**

prejme:

poročnica OLALLA BUENADICHA
PALMA, 1992, Španija

Številka: 094-1/2019-45

Datum: 20. 11. 2019

**Karl ERJAVEC
MINISTER**

5759.

Na podlagi tretjega in petega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, št. 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) ter 6. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15) izdajam

ODREDBO

**O PODELITVI ČINA POROČNIK 31.
GENERACIJI ŠOLE ZA ČASTNIKE**

Nejc ANDLOVEC, 1990
Jernej BRADEŠKO, 1989
Petja GORENC, 1990
Andraž HOČEVAR, 1991
Jasna IBRALIČ, 1990
Danijel JANŽEKVIČ, 1989
Martin KLENOVŠEK, 1993
Marko KOTNIK, 1989
Matevž LIKOVIČ, 1990
Andrej NAGLOST, 1989
Matej PETERLIN, 1990
Lenart POBREŽNIK, 1992
Rok RESMAN, 1991
Jernej ROPOŠA, 1992
Rok STARE, 1988

Številka: 811-8/2019-30

Datum: 13. 12. 2019

**Karl ERJAVEC
MINISTER**

5760.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07) in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi (številka 811-11/2018-1, z dne 6. 6. 2018) izdajam

ODREDBO

**O IZREDNEM POVIŠANJU
ČASTNIKOV OB
UPOKOJITVI**

I. v čin podpolkovnika:

Darko KLASIČ, 1963
Branko LAVTAR, 1961

II. v čin majorja:

Edvard KOTNIK, 1964

Številka: 811-8/2019-32

Datum: 13. 12. 2019

**Karl ERJAVEC
MINISTER**

5761.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07) in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v

činu ob upokojitvi (številka 811-11/2018-1, z dne 6. 6. 2018) izdajam

ODREDBO

**O IZREDNEM NAPREDOVANJU
VOJAŠKIH USLUŽBENCEV OB
UPOKOJITVI**

I. napredovanje v XII. razred:

Alenka ŠTRUKELJ, 1957

II. napredovanje v XI. razred:

Vesna KONČINA, 1960

Številka: 811-8/2019-33

Datum: 13. 12. 2019

**Karl ERJAVEC
MINISTER**

5762.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07) in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi (številka 811-11/2018-1, z dne 6. 6. 2018), izdajam

ODREDBO

**O IZREDNEM POVIŠANJU
PODČASTNIKOV OB UPOKOJITVI
I. v čin višjega praporščaka:**

Igor BREŠAN, 1961

II. v čin praporščaka:

Milan ZALAR, 1959

III. v čin štabnega vodnika:

Branko VUJAKLIJA, 1963

Številka: 811-8/2019-35

Datum: 13. 12. 2019

**Karl ERJAVEC
MINISTER**

5763.

Na podlagi tretjega in petega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, št. 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) ter 5. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15) izdajam

ODREDBO**O PODELITVI ČINA VODNIKA**

Jože BRGLEZ, 1980
 Luka DOLNIČAR, 1977
 Miha DRGLIN, 1977
 Dejan GRABRIJAN, 1978
 Matija MAJES, 1978
 Miran MUHIČ, 1977

Številka: 811-8/2019-31

Datum: 16. 12. 2019

Karl ERJAVEC
MINISTER

5764.

Na podlagi tretjega in petega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, št. 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) ter 5. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15) izdajam

ODREDBO**O PODELITVI ČINA VODNIKA 35.****GENERACIJE ŠOLE ZA PODČASTNIKE**

Bojan BAJUK, 1986
 Siniša BAUER, 1989
 Jožef BOŽIČ, 1988
 Blaž BRENČIČ, 1989
 Luka DRAGIN, 1989
 Rok GAJŠEK, 1987

Alen GROSEK, 1989
 Rudolf KOZMUS, 1985
 Blaž MARENK, 1987
 Denis MERC, 1986
 Klemen MIHALIČ, 1986
 Gregor PIRMAN PRHNE, 1989
 Christian PREGL, 1991
 Luka RAVNIKAR, 1990
 Žiga REPONJ, 1986
 David ROZE, 1988
 Nenad TUTNJEVIČ, 1987
 Mitja ŽIŽMOND, 1988

Številka: 811-8/2019-36

Datum: 16. 12. 2019

Karl ERJAVEC
MINISTER

5765.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV (št. 094-5/2013-260, z dne 17. 1. 2014) izdajam

UKAZ**O PODELITVI PRIZNANJ****GENERALŠTABA SV****MEDALJO V SLUŽBI MIRU**

prejmejo:
 Dragomir ČEVRIČ, 1970
 Andrej HADNER, 1966
 Marijan IVANUŠA, 1962
 Barbara LEBEN, 1963
 Igor OBLAK, 1966
 Leon UDIR, 1971
 Tomaž URBANCL, 1963
 Simon ZAVNIK, 1969

Številka: 094-3/2019-5

Datum: 1. 4. 2019

Generalmajorka
Alenka ERMENC
NAČELNICA
GENERALŠTABA SV

5766.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV (št. 094-5/2013-260, z dne 17. 1. 2014) izdajam

UKAZ**O PODELITVI PRIZNANJ****GENERALŠTABA SV****MEDALJO V SLUŽBI MIRU**

prejmejo:
 Robert PETRAČ, 1970
 Srečko ROBIDA, 1970
 Robert ROZMAN, 1979
 Samo ROZMAN, 1983
 Primož SILA, 1986
 Gorazd TOMC, 1974
 Sergej VOGRIN, 1977
 Andrej ŽAKELJ, 1982

Številka: 094-3/2019-7

Datum: 6. 5. 2019

Generalmajorka
Alenka ERMENC
NAČELNICA GENERALŠTABA SV

5767.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV (št. 094-5/2013-260, z dne 17. 1. 2014) izdajam

UKAZ**O PODELITVI PRIZNANJ****GENERALŠTABA SV****MEDALJO V SLUŽBI MIRU**

prejmejo:
 Igor BALUH, 1987
 Aleš BOŽIČ, 1979
 Mitja ČEPE, 1980
 Samir DRLJIĆ ČATIĆ, 1994
 Nejc HALADEJA, 1986
 Marko JUS, 1981
 Borut KOROŠEC, 1964
 Aleš KRONOVŠEK, 1992
 Iztok ORNIK, 1978
 Barbara OVČJAK, 1989
 Boris PLEMENITAŠ, 1977
 Uroš POTOČNIK, 1981
 Jerneja SIMONČIČ, 1981
 Matjaž SLAPNIK, 1969
 Branko TUŠAR, 1967

Številka: 094-3/2019-9

Datum: 6. 6. 2019

Generalmajorka
Alenka ERMENC
NAČELNICA GENERALŠTABA SV

PRAZNIČNI DAN ZA MORNARICO

V

portoroški marini se je 30. januarja 1993 prvič predstavila mornariška enota v samostojni Republiki Sloveniji.

Takrat imenovani 430. združeni odred obalne obrambe letos praznuje 27 let delovanja. Ob tej priložnosti se je skupaj s pripadniki SV v Vojašnici slovenskih pomorščakov v Ankaranu zbralo še veliko drugih, ki se zavedajo pomena dostopa do morja za našo državo.

Poveljnik 430. mornariškega divizionu kapitan fregate Tomažič je ob tej priložnosti spomnil na dejstvo, da letos mineva 75 let od zaključnih bojov v drugi svetovni vojni, v kateri so sodelovali tudi vojaki pomorščaki. Izpostavil je skorajšnje 29. obletnico sprejema resolucije o pomorstvu Republike Slovenije. Resolucija je potrdila zavedanje o pomenu morja, na kar so opozarjali že naši predhodniki, ki jim je uspelo priboriti dostop naši državi. V svojem nagovoru je še

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Bruno Toič

poudaril, da je dostop do morja državi omogočen z njenimi suverenimi pravicami, za uveljavljanje suverenosti pa država potrebuje prisilo v obliki vojaških sil, ki jih Republika Slovenija razvija tudi na morju v okviru rodu pomorstva. Poslanstvo mornariškega divizionu je prav zagotavljanje mednarodne pomorske varnosti.

Poveljnik Tomažič je povedal, da je v povprečju vsak dan zaradi nalog odsotnih več kot tretjina pripadnikov, ki so v mednarodnih operacijah in na misijah. Na domačih tleh zahtevajo dodatno udejstvovanje tudi pogosti obiski tujih vojaških ladij. Poleg iz-

polnjevanja nalog Slovenske vojske od lani sodelujejo tudi pri nalogah podpore Policiji pri varovanju državne meje. »V prihodnosti si bomo prizadevali za vse nujne spremembe, ki bodo omogočile obstoj in nadaljnjo rast te pomembne zmogljivosti Slovenske vojske,« je razložil Tomažič in dodal, da bo njihovo delovanje osredotočeno na izboljšanje delovnih pogojev, kar bo povečalo interes za zaposlovanje mladih v enoti.

Poveljnik sil Slovenske vojske brigadir Milan Žurman pa je v nagovoru pripadnicam in pripadnikom čestital ob dnevu enote in jih pohvalil, da so vsa pretekla leta svoje poslanstvo in naloge opravljali profesionalno. Povedal je, da sta pred njimi načrtovanje in organiziranje mednarodne vojaške vaje Adrion, ki bo potekala pod njihovim vodstvom. Pomembna pa bo tudi prenova večnamenske ladje Triglav, ki bo tako dobila več priložnosti, da izpluje iz domačega pristanišča. »V prihodnosti bomo razvijali sodelovanje med mornaricami na Jadranu in skrbeli za varnost Jadranskega morja,« je dodal brigadir Žurman.

GASILSKO- -REŠEVALNA SLUŽBA BO DOBILA NOVE PROSTORE

BESEDILO IN FOTO Borut Podgoršek

V

okviru tehnološke posodobitve letališča v Cerkljah ob Krki, ki se je začela avgusta 2005, sta projek-

tna skupina za izvedbo programa investicij na letališču Cerklje Direktorata za logistiko Ministrstva za obrambo in Slovenska vojska do zdaj izvedli večino predvidenih projektov. Zadnji izmed teh je gradnja novega gasilsko-reševalnega objekta, ki stoji tik ob novem stolpu kontrole zračnega prometa. Do zdaj je bilo za posodobitev letališča porabljenih približno 40 milijonov evrov Natovih sredstev ter 26 milijonov evrov iz proračunskih sredstev.

GASILSKO-REŠEVALNI OBJEKT

Gradbena dela na objektu je podjetje GIC gradnje iz Rogaške Slatine začelo 20. marca lani in se bodo predvidoma končala marca letos, ko naj bi bil opravljen tehnični pregled za pridobitev uporabnega dovoljenja. Glavni projektant gasilsko-reševalnega objekta je podjetje LUZ oziroma njihov podizvajalec ELEA iC, dela pa nadzoruje podjetje Proctor iz Šmarja - Sapa. V povprečju je na gradbišču 25 delavcev, kar je odvisno od vrste del, je povedal tehnični

Gradnja bo končana predvidoma marca.

Začetki delovanja gasilske enote segajo v čas, ko so na letališče v Cerkljah ob Krki premestili letalnike Slovenske vojske, ki so bili pred tem na Brniku.

vodja izvedbe, odgovoren za skladnost izvedenega in standarde, major Borut Angeli.

Objekt je dvonadstropen, z zunanji merami 60 krat 30 metrov. V njem je deset parkirnih prostorov, namenjenih za gasilska intervencijska vozila. Pet jih je v prvi vrsti, in sicer za napadna vozila, ki morajo startati takoj, pet pa v drugi. V pritličju so še prostori za delavnico za servis gasilnih aparatov, polnilnica jeklenk, črna garderoba za težko zaščitno gasilsko obleko s sušilnico in pralnico, soba za pripravljenost dežurne izmene, mini telovadnica ter skladišča gasilske opreme. V nadstropju so nadzorni center, iz katerega je razgled na manevrske površine letališča in v katerem bo tudi stičišče vseh požarnih sistemov celotnega letališča, ter še garderobe, stranišča, fitnes, šest spalnic, čajna kuhinja, učilnica, pisarne in štabna soba za priprave poveljnikov skupin. V gasilsko-reševalnem centru bodo tudi prostori za reševalno službo.

V novem objektu je tudi podzemni re-

zervoar za požarno vodo skupaj s strojnico in petimi hidranti s povečanim pritiskom. »Skladno z 19. členom Pravilnika o reševalni in gasilski službi na javnem letališču moramo zagotoviti hidrantni sistem, ki vzdržuje tlak 785 kPa in zagotavlja zmogljivost 800–1200 litrov vode na minuto,« je povedal major Angeli. Hidranti so razporejeni na tako imenovanem letališkem in zemeljskem delu letališča.

ORGANIZIRANOST SLUŽBE

Gasilsko-reševalna služba letališča v Cerkljah ob Krki deluje v okviru 107. letalske baze 15. polka vojaškega letalstva in zagotavlja učinkovito ter nemoteno reševanje in gašenje na območju letališča. Skladno z načrtom dela ob letalski nesreči intervenirajo tudi v radiju štiri kilometre okoli letališča. Koordinator požarne varnosti desetenik Gregor Zupan je ob tem razložil, da bi jim ob večji letalski nesreči ali požaru pri intervenciji pomagali poklicna gasilska enota iz Krškega in

V notranjosti bo deset parkirnih prostorov za gasilska intervencijska vozila. ▼

okoljska prostovoljna gasilska društva, in dodal: »Z okoljskimi prostovoljnimi gasilskimi društvi in poklicno enoto iz Krškega odlično sodelujemo. Vsako leto imamo skupne vaje, katerih namen sta predvsem skupno usposabljanje in seznanjanje s tehniko ter letalniki, ki jih ima Slovenska vojska.«

V gasilsko-reševalni službi je zaposlenih 14 gasilcev. Letos se jim bo pridružil še eden, ki je trenutno na osnovnem gasilskem šolanju na Igu. Desetenik Zupan je povedal, da jih je premalo in da si želijo še več mladih moči. Skladno s pravilnikom morajo gasilci na letališču v Cerkljah ob Krki izvoziti v 15 sekundah po alarmu. V treh minutah morajo začeti gasiti in reševati, ne glede na to, kje na letališču se je zgodila letalska nesreča.

Gasilsko-reševalna služba je trenutno nastanjena v neustreznih prostorih starega letališkega stolpa. S preselitvijo v novi najso-

dobnejši objekt se bodo gasilcem precej izboljšali pogoji dela. Desetenik Zupan je ob tem pojasnil, da bodo imeli krajši odzivni čas, saj bosta osebna in skupna gasilska oprema lažje in hitreje dostopni. Tudi za intervencijska vozila bo primerno poskrbljeno, saj bo temperatura v garažah primerna letnemu času in zahtevam gasilnih sredstev. Hkrati bo objekt omogočal priključitev gasilskih vozil na ustrezne sisteme. Lokacija objekta in nadzorne sobe bo omogočala neposreden pogled na letališke površine, boljše možnosti opazovanja dogajanja na letališču in ob alarmu lažje doseganje zahtevanega časa. Gasilcem bo v novem objektu na voljo udobna, kakovostna in ergonomska nastanitev. Objekt bo imel tudi prostor za priprave, kjer se bodo lahko usposabljali iz gasilske taktike in drugih gasilskih veščin. Pridobili bodo tudi sodobne delovne prostore in specialno gasilsko opremo. Ta obsega omaro za sušenje težkih gasilskih oblek, omaro za sušenje in UV-dezinfekcijo mask, opremo za polnilnico tlačnih posod, opremo za servis gasilnih aparatov, industrijskega pralnega stroja, sušilnika tlačnih posod, sistema za sušenje gasilskih cevi, posebnih regalov za tlačne posode in gasilne cevi, opremo za šport in fitnes ter opremo za nadzorni center. Ocenjena vrednost te opreme je 350.000 evrov.

USPOSABLJANJA IN OPREMA

Pripadniki enote so opremljeni s sodobno osebno varovalno opremo. Slabše je s tehniko, vozili in skupno opremo. V gasilsko-reševalni enoti imajo na voljo štiri intervencijska vozila, in sicer dve letališki gasilski vozili FLF 36.1000 Kronenburg s kapaciteto rezervoarja za vodo 13.500 litrov in s po dvakrat 8100 litrov penila, težko gasilsko vozilo GVC 24/25 Tam 150 s kapaciteto 2500 litrov vode in 250 litrov penila ter gasilsko vozilo GVV-1 Mercedes Sprinter.

»Na srečo se v gasilsko-reševalni službi predvsem usposabljam in dopolnjujem svoje znanje. Vsako leto imamo različne vaje, na primer vajo na temo letalske nesreče, na kateri sodelujejo tudi okoliška gasilska društva. Gasilske licence obnavljamo v Fraportovi letalski akademiji na Brniku in v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu, kjer opravljamo obnovitvene tečaje. Usposabljam se tudi za delo z letalniki SV in katapultnimi sedeži ter za delo z nevarnimi snovmi, ki so prisotne na le-

tališču. Pomembno je, da poznamo nevarnosti, ki nam grozijo, in način delovanja letalnikov ter pristopa do njih,« je sklenil desetnik Zupan.

GRADNJO FINANCIRATA MO IN ZVEZA NATO

Vrednost gradbenih in inštalacijskih del je ocenje-

Posameznik potrebuje
približno leto dni
in pol, da lahko
postane gasilec
na vojaškem letališču.

na na 3.100.000 evrov. Gradnjo objekta financira Ministrstvo za obrambo, del sredstev v znesku 800.000 evrov pa je dodala tudi zveza Nato. Vložek zavezništva je povezan s potrebno stopnjo gasilske zaščite gasilsko-reševalne službe. Slovenski vojski trenutno za svoje potrebe zadošča VI. kategorija, medtem ko se IX. kategorija gasilsko-reševalne službe vzpostavi za potrebe zavezništva in mednarodnih vojaških vaj. Kategorija gasilsko-reševalne službe je odvisna od velikosti letalnikov, ki pristajajo na nekem letališču. Vsaka kategorija ima predpisano zahtevano minimalno število gasilcev, gasilskih vozil, gasilnih sredstev in gasilske opreme na letališču. Prav zato bo nujen nakup dodatnih materialnih sredstev in gasilskih vozil. Stopnja gasilske kategorije se sicer prilagaja dnevnomu prometu in se lahko glede na potrebe spreminja vsak dan. Na letališču v Cerkljah ob Krki trenutno zagotavljajo V. kategorijo. To pomeni, da mora biti v izmeni najmanj pet gasilcev in gasilska vozila, ki zagotavljajo ustrezno količino gasilnih sredstev.

Novi objekt bo velika pridobitev za gasilsko-reševalno službo. ▼

MLADIM PREDSTAVILI VOJAŠKI POKLIC

N

a Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je 24. in 25. januarja potekal 12. sejem izobraževanja

in poklicev Informativa 2020. Sejem omogoča obiskovalcem pregled izobraževalnih programov in informacije o poklicih, na podlagi katerih mladi lažje sprejemajo odločitve glede svoje prihodnosti. Na sejmu sta se že četrtrič zapored predstavila tudi Ministrstvo za obrambo RS in Slovenska vojska, ki sta uspešno promovirala vojaški poklic.

SLOVENSKI VOJSKI NAZIV NAJ RAZSTAVLJAVCA

Sejem izobraževanja in poklicev poteka vsako leto pred informativnimi dnevi, ki jih šole organizirajo februarja. Na sejmu imajo mladi priložnost spoznati različne izobraževalne programe v Sloveniji in tujini. Predstavijo se srednješolski, višješolski in visokošolski programi, diplomski študiji, dodatna izobraževanja in usposabljanja ter jezikovni tečaji. Sejem omogoča obiskovalcem informacije o poklicih in pridobitvi štipendije ter priložnosti za opravljanje prakse pri različnih delodajalcih. Predstavila se je tudi Slo-

BESEDILO IN FOTO
Petra Miklaužič

venska vojska, ki si je na letošnji Informativi zaradi podobe razstavnega prostora, prijaznosti osebja in ob upoštevanju mnenj obiskovalcev prisluzila naziv naj razstavljavca.

PRITEGNIL JIH JE PREIZKUS V STRELJANJU

Slovenska vojska je bila prisotna na dveh razstaviščih. Na zunanjem so imeli obiskovalci priložnost поблиže spoznati delo specialne enote SV in si ogledati vojaška vozila, na pokritem razstavišču pa so se lahko preizkusili v streljanju s puško na trenažerju. Predstavila se je tudi Športna enota Slovenske vojske. Po oceni organizatorja je bilo na letošnjem sejmu skupno več kot 26.000 obiskovalcev. Mnogi so se ustavili tudi na razstavnem prostoru

Slovenske vojske, na katerem so njeni pripadniki in uslužbenci Uprave za obrambo Ljubljana ter Sektorja za vojaške zadeve prijazno predstavili možnosti, ki jih Slovenska vojska omogoča mladim. »Sem športnik, zato me zanimajo dejavnosti, pri katerih sem lahko fizično aktiven. Vojaški poklic se mi zdi zanimiv, ker omogoča dobro fizično pripravljenost in sposobnost preživetja v naravi,« je povedal mladi obiskovalec Pavel La Porta. Mnoge pa je na razstavnem prostoru Slovenske vojske pritegnil preizkus v streljanju na trenažerju in kmalu so spoznali, da natančen strel v tarčo zahteva veliko koncentracije ter mirno roko.

VOJAŠKI POKLIC PRITEGNIL

Da vojaški poklic vzbudi pozornost tudi pri dekletih, so dokazale mnoge obiskovalke. »Zanimata me samoobramba in ravnanje z orožjem,« je povedala srednješolka Katja Behlič, ki se vsako leto udeleži tekmovanja srednjih šol v streljanju z zračno puško. »Za udeležbo na tekmovanju niso bile potrebne nobene predhodne izkušnje s streljanjem,« je razložila Katja. Tekmovanja se ji zdijo zanimiva in uživa, kadar tekmuje. Tudi na razstavišču SV se je preizkusila v streljanju, vendar o vojaškem poklicu še ni prav veliko razmišljala.

ZRAČNA MEDICINSKA EVAKUACIJA V SV

BESEDILO VU III. r. Marko Jerele, VZE

FOTO Bruno Toič

V

Slovenski vojski je bila leta 2009 vzporedno z nadgradnjo helikopterja AS 532 Cougar z modulom za

medicinsko evakuacijo ustanovljena Skupina za zračno medicinsko evakuacijo. Vojaške zdravstvene enote, ki pri opravljanju vseh nalog in aktivnosti tesno sodeluje z letalskimi ter helikopterskimi posadkami 15. polka vojaškega letalstva. Pripadniki skupine imajo opravljena specialistična usposabljanja s področja letalske medicine in izvajajo redna mesečna usposabljanja. Skupina je leta 2018 izvedla prvo usposabljanje pripadnikov po Programu dopolnilnega funkcionalnega vojaškega izobraževanja in usposabljanja medicinskega osebja letalcev specialistov.

ZAČETKI UPORABE LETAL ZA MEDICINSKO EVAKUACIJO MED PRVO SVETOVNO VOJNO

Zračna medicinska evakuacija (MEDEVAC) je posebna operacija, katere zmogljivosti se uporabljajo v večini vojn, drugih vojaških operacijah ter tudi

V Skupini za zračno medicinsko evakuacijo so specialisti s področja letalske medicine.

med civilnim reševanjem. Zametki uporabe letal v te namene izhajajo iz obdobja prve svetovne vojne, ko so običajna letala, ki niso bila prirejena za prevoz ranjencev, v posameznih primerih uporabili za prevoz poškodovanih oziroma obolelih. Pri tem so hitro ugotovili, da se čas do prihoda na višjo raven medicinske oskrbe bistveno skrajša, možnost preživetja pa se poveča. Prvi opisan francoski primer sega v leto 1915, britanski pa v leto 1917. Francozi so izračunali, da se smrtnost poškodovanih oziroma obolelih ob hitrem zračnem transportu zmanjša s 60 na 10 odstotkov. V nekaj letih po tem so se pojavila prva letala, ki so bila prilagojena za prevoz poškodovanih ali obolelih. Po letu 1920 so se že pojavile organizirane oblike zračne medicinske evakuacije. V drugi svetovni vojni je bila zračna medicinska evakuacija z letali že zelo razširjena in običajna operacija. Američani so med drugo svetovno vojno po zraku prepeljali že 1,3 milijona poškodovanih ali obolelih. Znan primer iz naših krajev

so zavezniška letališča v Beli krajini, od koder so zavezniški s transportnimi letali evakuirali poškodovane ali obolele v vojaške bolnišnice v Italiji. Prvi opisan primer zračne medicinske evakuacije s helikopterjem sega v čas druge svetovne vojne, v leto 1944 v Burmi. Ta dogodek sovpada s pojavom prvih helikopterjev na bojišču. Že ob začetku uporabe helikopterjev so se pokazale prednosti helikopterskega reševanja, kot so hitrost reševanja in zmogljivosti helikopterjev, ki omogočajo dostop v oddaljene ali težje dostopne kraje. Prva širša uporaba helikopterjev za zračno medicinsko evakuacijo sega v čas korejske vojne, sodobna doktrina zračne medicinske evakuacije pa temelji na izkušnjah, ki so bile pridobljene v vojni v Vietnamu. Ameriška vojska je v džunglah Jugovzhodne Azije razvijala vsestransko taktiko evakuacije poškodovanih in obolelih z bojišča. Na vrhuncu vojne je bilo uporabljenih do 116 namenskih helikopterjev za medicinsko evakuacijo s helikopterskimi in medicinskimi posadkami, ki so bile po-

sebej usposobljene za izvajanje operacij in so letele v vseh razmerah ne glede na nevarnosti tja, kjer so bili poškodovani ali oboleli, torej večinoma na bojišča. Medicinske posadke so ob tem poskrbele za transport poškodovanih in obolelih na višjo raven oskrbe, v nekaterih primerih tudi v 15 minutah, kar pa je imelo določene posledice. Izgube med posadkami za MEDEVAC so bile zaradi nenehnih letov izključno na bojišča bistveno večje kot pri drugih helikopterskih enotah. Najznamenitejši helikopter iz tega obdobja je bil Bell UH-1 »Huey«, ki je postal sinonim za vietnamsko vojno. Izboljšane in novejšje različice legendarnega helikopterja v obliki Bell-412

pa letijo v Slovenski vojski še danes.

OD LETA 2009 DELUJE SKUPINA ZA ZRAČNO MEDICINSKO EVAKUACIJO

Helikopter kot sredstvo za izvedbo zračne medicinske evakuacije oblikuje svojevrstno delovno okolje. Zato lahko izvajajo zračno evakuacijo le posebej izurjene posadke helikopterjev in medicinskega osebja. Slovenska vojska izvaja reševanje s helikopterji v sodelovanju s civilnim zdravstvom že od 90. let prejšnjega stoletja, leta 2009 pa je Vojaška zdravstvena enota (VZE) vzporedno z nadgradnjo helikopterja AS 532 AL Cougar z modulom za MEDEVAC ustanovila tudi namensko Skupino za zračno medicinsko evakuacijo, ki jo sestavljajo posebej usposobljeni poklicni in rezervni pripadniki VZE. Skupina ob opravljanju vseh nalog in aktivnosti tesno sodeluje z letalskimi in helikopterskimi posadkami 15. polka vojaškega letalstva (15. PVL). Temeljno poslanstvo skupine je strateška zračna medicinska evakuacija pripadnikov SV iz tujine v domovino. Poleg tega že od leta 2016 sodeluje tudi s pripadniki 151. helikopterske eskadrilje, pripadniki civilnega zdravstva in helikopterske nujne medicinske pomoči v sistemu zaščite in reševanja. Prav tako podpira primarno zračno medicinsko evakuacijo pri aktivnostih Slovenske vojske, na civilnih tekmovanjih in prireditvah ter sodeluje na mednarodnih vajah in usposabljanjih. Pri izvajanju naštetih nalog je skupina lani sodelovala pri izvedbi 62 zračnih medicinskih evakuacij poškodovanih in obolelih.

Letos nadaljuje izvajanje aktivnosti, saj je sodelovala že pri 13 primarnih evakuacijah z mesta nezgode v okviru helikopterske nujne medicinske pomoči ter pri enem sekundarnem medbolnišničnem prevozu in prevozu inkubatorja. Skupina je v zadnjih letih sodelovala pri izvedbi 176 zračnih medicinskih evakuacij.

HELIKOPTER COUGAR V KONFIGURACIJI ZA MEDEVAC

Najpomembnejše sredstvo skupine za izvedbo nalog zračne medicinske evaku-

acije je že prej omenjeni helikopter AS 532 AL Cougar v konfiguraciji za MEDEVAC. Modul za MEDEVAC je sestavljen iz nosilne konstrukcije, nosilne platforme, nosil in medicinske opreme. Odvisno od vgrajene konfiguracije omogoča prevoz od dveh do šestih poškodovanih oziroma obolelih naenkrat. Vsebuje vsa nujna medicinska sredstva, ki omogočajo celovito oskrbo pacienta, nadzor, spremljanje in vzdrževanje vitalnih funkcij pacienta med poletom ter takojšnje ukrepanje ob spremembi zdravstvenega stanja. Skupina izvaja glede na potrebe operacije zračne medicinske evakuacije tudi z drugimi letalniki SV, in sicer z letaloma Falcon 2000EX in Pilatus PC-6, helikopterji Bell-412 in letalom L-410 Turbolet. Medicinsko ekipo lahko glede na potrebe sestavljajo pripadniki SV z izobrazbo zdravnik, diplomirani zdravstvenik ter zdravstveni tehnik, in sicer ob izpolnjevanju še drugih zahtev, predpisanih v Programu dopolnilnega funkcionalnega vojaškega izobraževanja in usposabljanja medicinskega osebja letalcev specialistov.

**Najpomembnejše
sredstvo zračne
medicinske
evakuacije je
helikopter Cougar
v konfiguraciji
za MEDEVAC.**

MARCA NOVO USPOSABLJANJE

Pripadniki skupine imajo opravljena specialistična usposabljanja s področja letalske medicine. Izvajajo tudi redna mesečna usposabljanja. V letih 2015 in 2016 so sodelovali pri preverjanju helikopterskega modula za medicinsko evakuacijo po metodi »TACEVAL Capability Inspection« pod vodstvom Natove ocenjevalne skupine in preverjanje uspešno opravili. Skupina je leta 2018 ob podpori Vojaške zdravstvene enote in 15. polka vojaškega letalstva izvedla tudi prvo usposabljanje pripadnikov SV po Programu dopolnilnega funkcionalnega vojaškega izobraževanja in usposabljanja medicinskega osebja letalcev specialistov, marca 2020 pa načrtuje ponovno izvedbo tega tečaja. Na njem se bodo udeleženci pod budnim očesom inštruktorjev usposabljali iz različnih tem s področja letalske medicine. Novi pripadniki se bodo tako usposobili za vse zahtevne izzive, ki jih čakajo v prihodnjem delu na področju zračne medicinske evakuacije v Slovenski vojski.

DVIGNJENO LEŽIŠČE

BESEDILO IN FOTO Igor Fortuna

P

reživetje pozimi je morda nekaj najtežjega, kar nas utegne kdaj doleteti. Bodimo iskreni, ne uspe vsakomur. Tiste, ki so preživeli, lahko razdelimo v dve skupini. Prvi so imeli srečo, drugi pa znanje in seveda tudi srečo. Odločajo namreč malenkosti in paziti moramo, da ne delamo napak, kot so na primer mokri čevlji ali rokavice v hudi zimi. Poskusimo enkrat s smučarskimi rokavicami zakuriti ogenj z vžigalicami. Približno takšen je občutek, kadar želimo z ledeno mrzlimi rokami kaj narediti.

Pozimi naj bo naša prednostna naloga izdelovanje ognja in zavetja. Če bo še sneg, bomo preživeli nekaj časa tudi brez hrane. Ni pa treba stradati, saj je hrana skoraj povsod okoli nas. Seveda to ni hrana za oblniti prste, nas pa bo ohranjala pri življenju.

Kjer koli v Sloveniji smo, bomo zagotovo opazili kakšno smreko ali bor. In to je tisto, kar iščemo. Drevo mora še rasti, ne pa biti staro ali podrt. S seboj je dobro imeti vsaj nož ali sekiro, saj bomo imeli s kamnom veliko več dela. Odstraniti je treba vrhnji sloj lubja. Na drevesu je namreč najprej mrtvo lubje, pod njim je živo lubje, potem tanka membrana, ki se imenuje kambij, in šele nato les. Mi iščemo prav kambij. Pri večini dreves je mogoče kambij, ki je bele barve, lepo ločiti od lesa, ki je bolj rumenkaste barve. Kambij je tanek nežen sloj, ki ga je mogoče lupiti, kadar odstranimo drugo lubje. Najbolje je trgati krajše koščke, ki jih lahko

takoj pojemo. Mogoče so takšni še najboljše. Težko namreč rečem, s čim bi lahko primerjali njegov okus. Ni nekaj, kar bi lahko pohvalili, vendar tudi ni grozno zanič. Večji koščki so malo gumijasti in jih je ob žvečenju čedalje več. Navajeni smo, da hrano zgrizemo na manjše koščke in jo potem pogoltnemo. Vendar bo tako preprosto preveč dela, zato je bolje trgati manjše koščke ali pa večje razrezati na manjše. Žilavosti se malo znebimo, kadar kambij prekuhamo. Nekateri kambij imenujejo kar testenine gozda, saj lahko vsak košček po dolgem natrgamo na trakce in zares spominjajo na špagete. Prekuhani koščki so mehkejši, okus pa je isti. Z dodatkom soli in zaseke bi iz tega lahko nastala prava poslastica, vendar dodatkov po navadi nimamo s seboj. Veliko je že, če imamo posodo, v kateri lahko kuhamo. Ponekod kambij raje pražijo na olju, kot pa kuhajo. Okus se tako bistveno ne izboljša, ima pa ta način prednost, saj se pražen kambij drobi v ustih kot čips in ga zato lažje jemo. Ponekod na severu Evrope kambij sušijo in suhega meljejo v nekakšno moko, ki jo dodajajo sestavinam za kruh. Vsebuje nekaj škroba, malo sladkorja in vitaminov ter veliko vlaknin. Kambij na zraku oksidira, podobno kot jabolko, in postane rumen, zato bo tudi voda, v kateri ga kuhamo, rumena. Ne vsebuje pa smole, ki je sicer v zunanjem lubju.

Tovrstna hrana je težko prebavljiva, zato ne smemo jesti samo tega. Dnevni vnos naj ne bo večji od 100 gramov, v nasprotnem primeru se lahko pojavijo želodčni krči in drugo. Kambij bomo našli na vseh iglavcih pri nas. Vendar, pozor, iglavec je tudi tisa, ki pa je strupena. O njej bomo še pisali, do takrat pa se pozanimajte o njenih značilnostih, da je ne bi pomotoma zamenjali. Kambij lahko uspešno nabiramo tudi na brezi, bukvi, vrbi in javorju. Vendar naj poudarim, da bomo na vsakem drevesu, ki se ga bomo lotili, naredili globoko rano, ki se ne bo več zacelila. Drevo se ne bo posušilo, če ga ne bomo lupili vse naokoli. Zato tega ne delajmo, kadar zares ni nujno. Če bi želeli poskusiti, pojdite do gozdarjev in olupite sveže podrti drevo.

NI BIATLONA BREZ SLOVENSKE VOJSKE

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Bruno Toič

S

lovenska vojska je že več let nepogrešljivi partner Smučarske zveze Slovenije pri organizaciji svetovnega pokala v biatlonu, ki je potekal na Rudnem polju na Pokljuki med 23. in 26. januarjem. Pri pripravi tekem svetovnega pokala v biatlonu na Pokljuki je sodelovalo več kot 400 ljudi, med njimi veliko pripadnikov Slovenske vojske. S svojimi izkušnjami in znanjem so pomagali pri pripravi in izvedbi aktivnosti, kot so urejenost proge, logistična zagotovitev in organizacija prevozov, nadzor strelišča ter zdravstvena oskrba. Na Brniku je bil v pripravljenosti tudi vojaški helikopter v okviru Službe za nujno medicinsko pomoč. Letošnje tekme svetovnega pokala v biatlonu so v štirih dneh na Pokljuko privabile več kot 18.000 gledalcev. Letos so organizatorji posebno pozornost namenili tudi skrbi za okolje, kar je zlasti na območju Triglavskega narodnega parka zelo pomembno.

Slovenska vojska
je zagotavljala
kvalificirane sodnike.

Med tekmovalci so
bili tudi pripadniki
Športne enote SV.

POSKRBELI ZA POTEK TEKMOVANJA

Ljubiteljem zimskih športov je Pokljuka že dobro znana. Svetovni pokal v biatlonu tukaj poteka od leta 1992 in že 28 let pri pripravi tekmovanja sodeluje Slovenska vojska, ki zagotavlja pomembno kadrovsko in materialno podporo temu športnemu dogodku. Namen sodelovanja je uspešna izvedba dogodka ter dvig ugleda in zaupanja Slovenske vojske v javnosti ter predstavitev nekaterih njenih zmogljivosti. »Pri pripravi in izvedbi tekmovanja je pomagalo 85 pripadnikov iz različnih enot Slovenske vojske. Sodelovali so pripadniki iz vseh treh brigad, Generalštaba SV, Enote za specialno delovanje in 15. polka vojaškega letalstva. Skupaj smo skrbeli za nemoten potek tekmovanja,« je povedal namestnik poveljnika 132. gorskega polka major Primož Savinšek, ki

je bil v vlogi koordinatorja za Slovensko vojsko.

Vse potrebno so začeli pripravljati že decembra, intenzivneje pa šele teden dni pred začetkom tekmovanja. »Bili smo uspešni, vse je potekalo po načrtih. Sodelovanje s Smučarsko zvezo Slovenije je utečeno in učinkovito,« je pojasnil major Savinšek. Ugotavlja, da so pripadniki SV za svoje naloge, ki jih opravljajo na svetovnem pokalu, dobro usposobljeni.

PODPORA SVETOVNEMU POKALU NA POKLJUKI NA VELIKO PODROČJIH

Slovenska vojska je na tekmi svetovnega pokala v biatlonu zagotavljala kvalificirane sodnike, voznike in vozila, tehnično podporo na tekmovalni progi, dopolnilno zdravstveno oskrbo, podporo na biatlonskem stadionu, komunikacijsko in informacijsko podporo, tehnično pomoč pri pripravi prog ter strelskega stadiona. Pomagala je pri urejanju parkirišč in drugih površin ter poskrbela za nastanitev v vojaškem objektu Rudolfa Badjure na Pokljuki. O zagotavljanju tehnične podpore in delu urejevalcev proge je major Savinšek pojasnil: »Vsak dan ob koncu tekm je bilo treba vse umakniti s proge, da je lahko snežni teptalnik opravil svoje delo, nato pa vse spet postaviti na

svoje mesto. Za prevoze opreme in oseb so bile na voljo tudi naše motorne sani, saj je po progi prepovedano hoditi.« Posebnih izzivov pri organizaciji in izvedbi po njegovih ocenah ni bilo. Savinšek je razložil, da imajo le nekaj kadrovskih izzivov, saj je treba med tekmovanji zagotoviti kader za izvajanje rednih nalog v enotah.

NAJVEČ PRIPADNIKOV SV MED SODNIKI

Kar štirideset pripadnikov z licencami je na tekmi svetovnega pokala nastopalo v vlogi sodnikov na strelišču. Štabni vodnik Mitja Zimic iz 132. gorskega polka, ki je delal kot urejevalec strelišča in sodnik med tekmo, je opisal potek dela: »Zjutraj pred tekmovanjem najprej uredimo strelišče, pripravimo tarče za trening, po treningu jih pospravimo in nato pripravimo tarče za tekmo. Potem na strelišču štejemo zadetke in preverjamo pravilnost polnjenja orožja.« Zimic je bil letos prvič v vlogi sodnika na tekmi, vendar za priprave na to nalogo ni porabil veliko časa. Delo je podobno tistemu, ki ga opravlja tudi zunaj službe. V prostem času je namreč vaditelj streljanja. Delo sodnika na svetovnem pokalu po njegovi oceni ni izjemno zahtevno, zahteva pa osredotočenost, saj se je mogo-

Tekmovalci so bili iz 32 držav.

Tekme v biatlonu so na Pokljuko privabile več kot 18.000 gledalcev.

Pri pripravi in izvedbi tekmovanja je pomagalo 85 pripadnikov iz različnih enot SV.

če hitro zмести ob pogledu na druge tekmovalce, ki streljajo.

HELIKOPTER SV V STALNI PRIPRAVLJENOSTI

V okviru zagotavljanja dopolnilne zdravstvene oskrbe so bili na svetovnem pokalu v biatlonu prisotni nujno reševalno vozilo Vojaške zdravstvene enote ter medicinski tehnik in voznik. Na terenu je bilo ob progi pet vojaških reševalcev. Štabni vodnik Matej Bizjak iz 132. gorskega polka je povedal, da deluje kot reševalec na tem tekmovanju že več

let. »Ob poškodbi katerega izmed tekmovalcev izvedemo takojšnjo prvo pomoč in prevoz do zdravnika,« je pojasnil Bizjak. Večjih poškodb ne opažajo, saj gre za izkušene tekmovalce, ki se znajo poškodbam spretno izogniti. Največ intervencij opravijo ob padcih ali zdrsih s proge, kadar si kdo poškoduje gleženj. To se dogaja pogosteje, ko je proga poredenela. Štabni vodnik Bizjak je razložil, da si pri svojem delu pomagajo tudi z opremo. »Ob progah imamo nosila in motorne sani pa tudi reševalno vozilo.« Glede na oddaljenost tekmovališča na Pokljuki in vremenske razmere pozimi je na letališču Brnik med uradnimi treningi in tekmami v stalni pripravljenosti dežurni helikopter SV v okviru Službe za nujno medicinsko pomoč.

SOLIDEN NASTOP SLOVENSKIH BIATLONCEV

Letošnjega tekmovanja se je udeležilo 145 tekmovalk in 153 tekmovalcev iz 32 držav. Nastopila je tudi sedmerica slovenskih biatlonk in biatloncev, med njimi nekaj pripadnikov Športne enote SV, z našim najboljšim biatloncem Jakovom Fakom na čelu. Prva preizkušnja za tekmovalce je bila posamična moška tekma na 20 kilometrov. Najboljšo uvrstitev je med štirimi Slovenci dosegel Jakov Fak, ki je z enim zgrešenim strelom pristal na 12. mestu. Sledila je posamična preizkušnja na 15 kilometrov za ženske. Med 100 tekmovalkami sta nastopili tudi dve slovenski biatlonki. Lea Einfalt je tekmo končala na 76. mestu s šestimi zgrešenimi streli, Polona Klemenčič pa na 87. mestu s sedmimi zgrešenimi zadetki. Na sobotnem sporedu sta bili kar dve tekmi, in sicer štafeta mešanih dvojic in mešana štafeta. Na prvi tekmi je nastopila mešana dvojica v sestavi Rok Tršan in Urška Poje, ki sta tekmo končala na 24. mestu. Na tekmi mešanih štafet pa so slovenske barve zastopali Jakov Fak, Klemen Bauer, Polona Klemenčič in Lea Einfalt. Slovenska mešana štafeta je osvojila 11. mesto. Biatlonska nedelja se je začela s skupinskim startom moških na 15 kilometrov, na katerem je kot edini Slovenec nastopil Jakov Fak, ki je osvojil 21. mesto. V skupinskem startu za ženske na razdalji 12,5 kilometra pa Slovenija ni imela svoje predstavnice.

BIATLON JE FORMULA ENA ZIMSKIH ŠPORTOV

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič, Žiga Intihar
in arhiv Smučarske
zveze Slovenije

Trener slovenskih biatloncev Uroš Velepec je eden izmed pripadnikov Športne enote Slovenske vojske z najdaljšim stažem. Že takoj po osamosvojitvi Slovenije se je kot vrhunski športnik zaposlil v vojski. Po koncu tekmovalne kariere kot biatlonec in pozneje triatlonec je poklicno pot nadaljeval kot trener, najprej mladinske, nato pa članske biatlonske vrste. Med tekmami za svetovni pokal v biatlonu na Pokljuki je z nami obujal spomine na obdobje svojih največjih športnih uspehov in razkril trenerske pristope.

Uroš Velepec je najprej teklen na smučeh, potem pa se je konec 80. let tako kot starejši brat Jure odločil za biatlon. V svoji tekmovalni karieri se je udeležil dveh zimskih olimpijskih iger, in sicer leta 1992 v Albertvillu in leta 1994 v Lillehammerju, leto dni pred tem pa je na svetovnem prvenstvu s sedmim mestom dosegel svojo najboljšo biatlonsko uvrstitev. Potem ko si je zlomil roko in mu je zdravnik za nekaj časa odsvetoval uporabo palic, je začel veliko plavati. Dobro fizično pripravljen se je udeležil državnega prvenstva v triatlonu in se takoj uvrstil med najboljše. Ker je čutil, da v biatlonu s takratnimi pristopi ne bi mogel izboljšati svojih uvrstitev, se je odločil za nove izzive in postal član reprezentance za dolge triatlone. »Za sprint nisem dovolj hitro plaval, na daljših preizkušnjah pa sem lahko čas nadoknadil na kolesu in s tekom. Triatlon mi je bil takoj všeč,« je povedal Uroš Velepec, ki je že istega leta, torej leta 1995, ko je začel tekmoovati v triatlonu, na evropskem prvenstvu v dolgem triatlonu s sotekmovalcema osvojil tretje mesto. Vrhunec svoje triatlonske kariere je dosegel na svetovnih prvenstvih v Ultramanu v letih 2000 in 2001. »Ultraman poteka na Havajih in traja tri dni. To je zares ekstremna preizkušnja. Prvi dan je na sporedu deset kilometrov plavanja v oceanu s tri in več metrov visokimi valovi, potem še 150 kilometrov kolesarjenja, etapa se konča pod vulkanom. Drugi dan je na vrsti še več kot 276 kilometrov kolesarjenja, pri čemer je treba obvoziti ves otok, do izhodišča pa je še 84 kilometrov teka.

To sicer ni tako ekstremno, pa vendar je treba vedeti, da je tekmovalcec že izmučen, temperature so višje od 30 stopinj, v zraku pa je veliko vlage,« je športnik opisal ultimativen triatlonski preizkus. Bolj kot zmaga ga sicer zanima, kako se človeško telo odziva na takšne napore: »Najprej sem to preizkušal na sebi, potem pa pomagal tudi drugim.« Uroš Velepčec je bil tudi večkrat vodja ekipe dirke po Ameriki (RAAM), ekstremne kolesarske preizkušnje, pokojnega kolesarja Jureta Robiča. Nasvete in pomoč so pri njem pridobivali tako triatlonci kot številni drugi športniki.

LANI POSTAL STARI NOVI TRENER SLOVENSKIH BIATLONCEV

Po koncu tekmovalne kariere je skoraj sprejel dobro poklicno ponudbo z gospodarskega področja, nato pa se je leta 2002 na pobudo brata odločil, da se preizkusi v trenerskih vodah. »Najprej sem rekel, da poskusim delati kot trener eno leto, vendar so hitro sledili dobri rezultati. Letos tako praznujem trenersko polnoletnost,« se je nasmehnil Uroš Velepčec, ki je leta 2006 prevzel člansko biatlonsko reprezentanco in v njej vztrajal do marca 2015. Takrat se je kljub zlati medalji Jakova Faka na svetovnem pr-

Velepčec je trener A-representance.

S člani slovenske biatlonske reprezentance na Pokljuki

venstvu v tisti sezoni zaradi nesoglasij v ekipi moral posloviti. »Člani slovenske reprezentance so se odločili, da potrebujejo novega trenerja. To sem moral sprejeti, čeprav sem bil malce razočaran, saj so pod mojim vodstvom le dosegli nekaj medalj,« je priznal Uroš Velepčec. Tri sezone je nato treniral ukrajinsko žensko reprezentanco, ki je pod njegovim vodstvom prejela številna odličja, vendar nobenega na zimski olimpijadi. »Cilja sicer nismo izpolnili, vendar sem ukrajinskemu vodstvu že med sezono povedal, da z njimi treniram zadnje leto in da se vračam v Slovenijo,« je pojasnil trener, ki je nato prevzel vodenje slovenskih biatloncev v sezoni 2018/2019 ter se lani ponovno zaposlil v Športni enoti Slovenske vojske. Velepčec zahteva na treningu disciplino: »Pri treningih imam svoj red, ne dopustim, da bi nekdo delal po

svoje.« Poudarja, da v vrhunskem športu ne dosežemo rezultata brez prizadevanja. Meni, da je biatlon, tekmovalno gledano, najbolj razširjen šport na smučeh, zaradi česar je konkurenca precej močna: »V štafetah tekmuje 27 držav, to je neprimerljivo s športnimi skoki in smučanjem, pri katerih je reprezentanc manj.« O primerjavi biatlona nekoč, ko je bil tekmovalce, in danes pa je povedal, da je bilo v tekmovalnih več romantike, druženja, veliko zanosov in skoraj nič denarja: »Danes je biatlon postal formula ena v zimskem športu. Ekipe imajo drage tovornjake, več serviserjev, zdravnike, fizioterapevte itn. Glede finančnega vložka in kadra pa nismo primerljivi z največjimi.«

MAJHNA IN PRILAGODLJIVA EKIPA

Med njegovimi varovanci so trenutno izkušena Jakov Fak in Klemen Bauer ter mlada Miha Dovžan in Rok Tršan. Za strelske treninge je zadolžen Ljubo Tomažič, v ekipi je še fizioterapevtka Ula Hafner. »Smo majhna ekipa, ki lahko hitro menjuje lokacije treninga. To je prednost, pomanjkljivost pa je, da nimamo ekipe za štafeto, če nekdo zbolí,« je pojasnil Uroš Velepčec.

Večino treninga za zimsko sezono opravijo biatlonci poleti, pozimi pa le še utrjujejo podrobnosti in poskušajo ostati čim bolj zdravi. Prisega na individualen pristop in profesionalen odnos: »Poznati moram svoje tekmovalce, njihovo psiho in kdaj je primerno kaj pojasniti. Nikoli ne naredim nečesa, o čemer nisem prepričan. Z leti sem pridobil izkušnje in postal bolj ekonomičen ter se začel ukvarjati le s stvarmi, v katere verjamem. Treba je imeti trenerske cilje in verjeti, da je načrtovano mogoče doseči,« je razložil Uroš Velepčec, ki tudi sam skrbi, da je fizično aktiven. Oče treh otrok je veliko odsoten, vendar kadar je doma v Dolskem, čas najraje preživlja z družino. V zvezi s tem se zaveda: »Imam srečo, da imam potrpežljivo ženo in pridne otroke.« Starejši, ki je nekaj časa treniral plavanje, se je že odselil na svoje, hči se ukvarja s konjeništvom, najmlajši sin pa je obetaven mladi nogometaš, zato lahko Uroša Velepčca kdaj ujame tudi na nogometnih tribunah.

VEDNO DAM VSE OD SEBE

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Petra Miklaužič in
osebni arhiv Sandija
Draškoviča

Š

tabni vodnik Sandi Draškovič je pripadnik Rodovskega bataljona 72. brigade in poveljnik oddel-

ka lahke raketne baterije zračne obrambe. V prostem času je zavzet športnik. Najbolj ga navdušujejo dejavnosti v naravi, kot so tek, pohodništvo in gorsko kolesarjenje. Ker vojaški poklic vključuje veliko športa, je to glavni razlog, da je opustil delo električarja in se leta 2003 pridružil Slovenski vojski. Živi v Miklavžu na Dravskem polju, vo-

jaške naloge pa opravlja v Vojašnici Jerneja Molana v Cerkljah ob Krki.

PRITEGNIL GA JE ŠPORT V VOJSKI

Štabni vodnik Draškovič se je prvič srečal z vojsko leta 2001 med služenjem vojaškega roka in opravljanje vojaških nalog ga je pritegnilo. V srednji šoli se je izobrazil za električarja energetika in po odsluženem vojaškem roku je nekaj časa opravljal ta poklic. Delal je v tujini, predvsem v Nemčiji, in tudi na domačih gradbiščih. Delo mu je ustrezalo, vendar si je želel službo, v kateri se bo lahko več ukvarjal s športom. Leta 2003 je bil sprejet v Slovensko vojsko in tako se je začela njegova karierna pot. Sprva je delo opravljal v enoti v Celju, po opravljenem usposabljanju v Vipavi pa je začel delati v enoti za zračno obrambo v vojašnici na Vrhniki.

V poveljniško-logističnem vodu je delal do leta 2006 in nato nadaljeval šolanje na podčastniški šoli. »Ko sem končal šolanje, sem opravljal naloge operaterja, povezane z raketnim orožjem Roland. Pozneje je bila baterija raketnega sistema Roland ukinjena in dodelili so me na raketni sistem Igla,« je povedal Draškovič. V Cerkljah ob Krki je od leta 2012 poveljnik oddelka lahke raketne baterije zračne obrambe. Štabni vodnik Draškovič je tudi namestnik vodnega podčastnika.

USMERIL SE JE V TEK

Kot otrok je bil Draškovič zelo živahen, vendar je šele pozneje odkril svojo ljubezen do gibanja. Danes ima šport v njegovem življenju veliko vlogo. Začelo se je z obiskovanjem fitnesa, nato se je usmeril v tek. »Leta 2017 sem bil kot pripadnik Slovenske vojske na teku v Radencih prvouvrščen. Dosegel sem zelo dober rezultat, maraton sem pretekel v treh urah in 12 minutah,« se je pohvalil Draškovič, ki se rad udeležuje tudi nočnih tekov. Dvakrat je pretekel ultramaraton in na vprašanje, kaj ga navdihuje za podvige, je odgovoril: »Sem tak človek, da vse delam na polno. Sem vztrajen in česar koli se lotim, dam vedno vse od sebe.« Pojasnil je, da je gibanje pomem-

ben del človekovega življenja. Z željo po športni izobrazbi se je vpisal na Pedagoško fakulteto v Mariboru na oddelek za športno treniranje in leta 2010 ob delu končal študij ter si pridobil naziv diplomirani trener atletike.

NAVDUŠUJE GA GIBANJE V NARAVI

Še posebej ga pritegne gibanje v naravi. Rad se odpravi v hribe in težja kot je pot, bolj je motiviran. »Včasih me kdo vpraša, zakaj me tako vleče na visoke vrhove. Težko odgovorim nekomu, ki česa takega še ni doživel. Občutke ob doseženem vzponu je nemogoče opisati, to lahko samo občutiš,« je razložil Draškovič. Na enem izmed pohodniških podvigov je spoznal svojo partnerico in tako sta že na začetku skupne poti uskladila način preživljanja prostega časa. »Težko si predstavljam, da moje partnerice to ne bi zanimalo, saj šport predstavlja velik del mene,« je povedal Draškovič in dodal, da se po prihodu novega družinskega člana manj odpravljata v hribe, saj življenje z dojenčkom zahteva veliko prilagajanja. Draškovič svoj prosti čas posveča tudi gorskemu kolesarjenju. S prijateljem sta se lani odpravila na zahtevno pot od Bellevueja na Pohorju mimo Rogle do Kop, od koder sta se spustila do Slovenj Grad-

Rad se odpravi tudi v hribe.

V okviru priprav na gorski maraton vadi s posebno masko.

Draškovič (desno) na simulatorju sistema Igla

Treba je biti vztrajen in napredovati počasi, drugače si nakoplješ veliko težav, na koncu pa cilja niti ne dosežeš.

ca. V petih urah in 40 minutah sta prekolesarila 92 kilometrov z 2100 metri višinske razlike. Cestno kolesarjenje ga ne zanima, saj zaradi službe vsak dan veliko časa preživi na cesti. »Zelo si želim, da bi lahko v prihodnosti delo opravljal v Mariboru. Iščem primerno priložnost zase. Zelo bi me zanimalo delo referenta za

šport v Centru vojaških šol, saj sem diplomirani športni trener in bi bilo delo, ki vključuje veliko športa, zame zelo primerno,« je z zanosom povedal štabni vodnik Draškovič.

POŠKODBA JE LAHKO TUDI PRILOŽNOST

Pri intenzivnem športu zlahka nastanejo tudi poškodbe. »Lani so se mi vnele te-tive stopalnega loka,« je razložil Draškovič, ki se je nato težko odpovedal nekaterim športnim dejavnostim. Počitek mu je koristil, vendar popolnoma brez športa ni šlo: »Takrat sem se posvetil plavanju.« Povedal je, da pred poškodbo ni veliko plaval. »Nisem imel pravilne tehnike plavanja, že v 100-metrskem bazenu sem se hitro zadihal,« je pojasnil in dodal, da lahko zdaj preplava tudi 5000 metrov brez postanka. Prepričan je, da se iz slabih izkušenj nauči česa novega o svojem telesu, in tako je bilo tudi ob tej poškodbi. »Vedno poskušam na zadeve gledati pozitivno. Če mi bolečina ali poškodba preprečuje določeno gibanje, najdem neko drugo aktivnost. Nikoli se ne ustavim,« je povedal Draškovič, ki v prostem času tudi veliko bere.

AMBICIOZNE ŽELJE ZA PRIHODNOST

Vsako jutro vstane ob 3.40 in najprej opravi vaje za energijo, nato meditira. Ob peti uri se odpravi v službo. Je discipliniran in predan svojim ciljem. Njegova velika želja je, da bi v prihodnosti pretekkel Transvulkanijo na Tenerifu. Gre za enega najtežjih gorskih ultramaratonov, dolgega 73,3 kilometra in s 4400 metri višinske razlike. Proga poteka okoli vulkana, in sicer poleti, ko je zelo vroče, kar dodatno poostri zahtevnost podviga. V okviru priprav na tak izziv Draškovič vadi s posebno masko, ki posnema dihanje na visokih višinah. »Med vadbo z masko omejujem svoje dihanje. Obremenitev pljuč je tako primerljiva s tisto na visoki nadmorski višini,« je pojasnil in poudaril, da je tako vadbo treba stopnjevati postopoma. »Treba je biti vztrajen in napredovati počasi, drugače si nakoplješ veliko težav, na koncu pa cilja niti ne dosežeš. Pomembno je poznati svoje omejitve in načine, kako jih premagati,« je pogovor sklenil Draškovič.

UTRJEVANJE SLOVENSKE OBALE MED DRUGO SVETOVNO VOJNO

BESEDILO Rok Filipčič, Vojaški muzej SV

FOTO svetovni splet

V drugi polovici leta 1943 so bile nemška vojska in njene zaveznice v defenzivi. To dokazujejo nemški poraz pri Stalingradu in padec fašističnega režima v Italiji ter kapitulacija Italije, ki je temu sledila. Zahodni zavezniki so začeli razmišljati o prodoru v srednjo Evropo čez Balkan. Britanski vojaški strategji so namreč predvidevali, da bi lahko severni Jadran predstavljal vstopno točko na Balkan. Po zavezniškem izkrcanju na Apeninskem polotoku so se načrti britanskih strategov o izkrcanju na severnem Jadranu še okrepili.

Možnosti izkrcanja zaveznikov v severnem Jadranu so se zavedali tudi nekateri poveljniki nemške vojske in na to opozarjali svoje nadrejene. Sredi decembra leta 1943 je v Trst prispela posebna enota nemške vojske, usposobljena za geološke raziskave. Njena naloga je bila preučitev mogoče obrambne črte v Istri, ki bi bila umeščena med Trstom in Opatijo ter bi služila za ustavitev nasprotnih sil ob morebitnem izkrcanju v Istri. Enota je svoje delo končala v začetku leta 1944.

Hitler je 27. julija 1944, ko je izvedel za nevarnost izkrcanja zaveznikov v severnem Jadranu, izdal odlok o vzpostavitvi obrambne črte od prelaza Stelvio do Kvarnerja. Obrambna črta je bila razdeljena na tri dele, njen vzhodni del je bil poimenovan Karststellung. V drugi polovici leta 1944 so bili v okolici Trsta in

Istri nameščeni predvsem pripadniki 188. rezervne gorske divizije in 237. pehotne divizije, ki sta bili del 97. korpusa. V delu Tržaškega zaliva, ki je danes del Republike Slovenije, so delovali zlasti pripadniki 137. rezervnega polka gorskih strelcev, katerih naloga je bila obramba Miljskega polotoka in južnega dela »trdnjave« Trst do Črnega Kala, ter pripadniki 1046. grenadirskega polka, ki so zasedali položaje med Izolo in Dragonjo. Poveljstvo polka je bilo v vasi Padna.

UTRJEVALNA DELA V OPERATIVNI CONI JADRANSKO PRIMORJE

Visoki komisar Friedrich Rainer je bil odgovorna oseba za vsa utrjevalna dela v Operativni coni Jadransko primorje. Dela je izvajala nemška vladna agencija Organizacija Todt, ustanovljena leta 1938 in poimenovana po svojem ustanovitelju Fritzju Todtu. Sistem dela se je spremenil avgusta 1944, ko je visoki komisar Rainer ustanovil posebno organizacijo Sondernauftrag Pöll, ki mu je bila neposredno

podrejena. Vodil jo je poseben štab, na čelu katerega je bil visoki esesovec in policijski vodja v Operativni coni Jadransko primorje Odilo Globocnik. Naloga organizacije je bila, da skupaj z enotami nemške vojske, pristojnimi civilnimi uradi visokega komisarja ter Organizacijo Todt vodi dejavnosti, povezane z gradnjo obrambnega sistema v Operativni coni Jadransko primorje. Delovanje dveh organizacij, pristojnih za izvajanje utrjevalnih del, je povzročilo nekatera nesoglasja med vodstvom organizacij, zlasti ko je denarja za utrjevalna dela začelo primanjkovati. Določena je bila razmejitev med pristojnostmi obeh organizacij. Organizacija Sondernauftrag Pöll je postala odgovorna za gradnjo preprostejših poljskih fortifikacij, pri čemer je bila človeška sila pomembnejša kot tehnična. Delovna sila na vojaških

gradbiščih je bila raznovrstna. Sestavljali so jo zaposleni v gradbenih podjetjih, ki jih je najela Organizacija Todt, mobilizirani civilni prebivalci in vojni ujetniki. Težko je določiti, kdaj so se začela utrjevalna dela v slovenskem Primorju. Poročila partizanskih obveščevalcev pričajo, da so bile nemške enote že sredi leta 1944 v večjem številu prisotne v Primorju in njegovi okolici. Poročilo Komande mesta Koper z dne 5. junij 1944 omenja nemške posadke oziroma posadke nemških sodelavcev v Škofijah, Plavju, Miljah, Starih Miljah, Sv. Roku v Miljah, na rtih Olmi, Sottile in Debeli rtič, v zgradbah obeh ankaranskih bolnišnic, na Sv. Juriju, Sv. Mihaelu, Sv. Florjanu in Sv. Barbari ter v Lazaretu, Kolombanu, Hrvatinih, Kopru, Izoli in Portorožu. Utrjene so bile tudi vasi ob železniški progi v obalnem zaledju: Prešnica,

Operativna cona Jadransko primorje

Praproče, Zazid in Rakitovec. Z minami je bil zavarovan širši dostop do Trsta z morske strani. Mine so bile položene v ravnih vrstah v globini od 0,5 do 1,5 metra, razdalja med njimi pa je bila od 500 do 1000 metrov.

NA SLOVENSKI OBALI ŠTEVILNE OSTALINE, KI IZRAŽAJO NEMŠKE PRIPRAVE NA IZKRCANJE ZAHODNIH ZAVEZNIKOV

Danes najdemo na slovenski obali številne ostaline, ki izražajo nemške priprave na izkrcanje zahodnih zaveznikov v tem delu Jadrana. Omeniti velja zlasti območje Debelega rtiča, kjer so lepo ohranjeni topniška položaja za top 90/53 mm in trije vojaški bunkerji. Bunkerje najdemo še na območju Ankarana, Moretinov, Dekanov in drugih krajev.

Tipi nemških vojaških bunkerjev na slovenski Obali ne predstavljajo nobene posebnosti v nemškem utrjevanju obalnih območij. Najdemo jih tudi na drugih evropskih obalnih območjih, ki jih je med drugo svetovno vojno oku-

pirala nemška vojska. Zelo pogost tip nemškega obrambnega objekta na slovenski Obali je tako imenovani ringstand oziroma tobruk, kot so ga poimenovali zahodni zavezniki in je svoje ime dobil po libijskem pristanišču Tobruk. Ringstand so odgovorni za utrjevalna dela v nemški vojski uvedli v uporabo spomladi leta 1942. To je manjši objekt, ki je lahko »gostil« enega ali dva vojaka in je služil kot opazovalna točka ali mitralješki položaj. Za graditev ringstanda je bilo predvidenih enajst kubičnih metrov armiranega betona. Pozneje se je število podtipov ringstanda povečalo. Ringstand je lahko služil tudi kot minometni položaj in položaj za metalca ognja. Manjši del teh bunkerjev, ki jih je postavilo nemško vojno letalstvo, je služil tudi kot položaj za protizračno obrambo. Ringstand je bil pogosto tudi del večjega utrdbenega objekta in je služil enakemu namenu kot samostojen objekt.

Zahodni zavezniki se niso nikoli izkrcali v severnem Jadranu med drugo svetovno vojno. Tako tudi večina nemških utrdbenih objektov na območju današnje slovenske Obale ni služila svojemu temeljnemu namenu. V drugi polovici aprila leta 1945 so potekali veliki premiki nemške vojske na tem območju. Del nemških enot se je premestil v Trst, del pa proti Reki. V literaturi lahko zasledimo, da je bila ob koncu vojne na Debelem rtiču uporabljena topniška baterija. Ko je partizanska enota pripravila zasedo nemški koloni pri Škocjanu, se je v boj vmešala prav ta topniška baterija. Partizani so se zaradi sovražnega obstreljevanja morali iz zasede umakniti.

RAZLIKE MED TESTOM ALCPT IN IZPITOM STANAG

V

vojaški terminologiji je veliko raznovrstnih krajšav, zlasti kratic. Šolo za tuje jezike (ŠTJ), natančneje

Oddelek mobilnih timov za poučevanje in Odsek za testiranje, pripadniki SV poznajo predvsem po dveh, in to sta ALCPT ter STANAG. Ker opažam, da razlike med njima številnim niso povsem jasne, je ta članek namenjen predstavitvi razlik med testom ALCPT in izpitom STANAG. Naj povem, da v članku uporabljam pogovorno okrajšano ime izpita, ki se glasi Izpit po merilih SVS STANAG 6001.

ALCPT (angl. American Language Course Placement Test) je, kot pove že angleški izraz, uvrstitveni test za tečaj ameriške angleščine. V ZDA se uporablja pri določevanju ustrezne stopnje znanja za uvrstitev na tečaj. Ker je bilo nekoč poučevanje angleškega jezika v ŠTJ utemeljeno na ameriškem sistemu, smo prevzeli tudi omenjeni uvrstitveni test. Z leti se je naš način poučevanja spremenil, vendar smo ostali zvesti testu ALCPT, ki nam omogoča temeljno podlago za razvrstitev kandidatov za tečaje na ustrezno raven. Zakaj samo temeljno podlago? Test ALCPT je sesta-

BESEDILO Tanja Debevc, ŠTJ
FOTO Bruno Toič

vljen iz stotih vprašanj, ki obsegajo bralne in slušne zmožnosti v kombinaciji s poznavanjem besedišča ter slovnice. Test temelji na samo jezikovnih zmožnostih sprejemanja. To pomeni, da naslovnik sprejema informacije – poslušča oziroma bere, vendar mu ni treba ničesar povedati in ničesar napisati. Test pri vseh vprašanjih ponuja štiri odgovore, izmed katerih je treba izbrati pravi, število točk pa ustreza odstotku pravih odgovorov. Test je enak za vse kandidate, od začetnikov naprej, in temelji na splošnem jezikovnem znanju,

ne vojaški angleščini. Zaradi omejenega števila vprašanj in testiranja samo jezikovnih zmožnosti sprejemanja nam test ALCPT ne prikaže vedno najustrežnejše slike jezikovnega znanja posameznika. Razlika je namreč med tem, da jezik razumemo, in tem, da jezik tudi tvorimo uporabljamo.

STANAG (angl. Standardisation Agreement) je del imena za izpit, ki sledi Nato-vim standardom STANAG 6001 in temelji na slovenskem vojaškem standardu (SVS). Je izpit iz jezikovnega znanja, ki meri tako splošno jezikovno znanje kot splošno sporazumevalno spretnost. Vsebinsko izpita zato ne temelji niti na vsebini določenega tečaja niti na določenem učbeniku. V nasprotju s testom ALCPT izpit STANAG meri jezikovne zmožnosti sprejemanja in tvorjenja. To pomeni, da ob bralnih in slušnih zmožnostih meri še govorne ter pisne zmožnosti, seveda povezano s slovnico in besediščem. Velika razlika med preizkusoma je tudi ta, da je izpit STANAG razdeljen na štiri sklope oziroma štiri ločene izpite in s tem tudi ocene za slušno razumevanje, govorno izražanje, bralno razumevanje ter pisno sporočanje. Vsak sklop ima določene naloge, ki se razlikujejo po obliki in težavnosti, in naloge, ki zahtevajo od kandidata več kot samo izbiro enega izmed štirih mogočih odgovorov. V Šoli za tuje jezike opravljamo testiranje na treh različnih ravneh znanja, ki lahko prikaže veliko natančnejšo in ustreznejšo oceno znanja posameznega kandidata, saj lahko iz ocen razberemo raven znanja pri različnih jezikovnih zmožnostih.

Upam, da vam je kratka predstavitev obeh preizkusov orisala glavne razlike med njima in da zdaj bolj razumete njun namen. STANAG je torej veliko zahtevnejši in celovitejši od testa ALCPT in primerjava med njima skorajda ni mogoča. Zato naj vas ne preseneča, da imata lahko dva kandidata z enakim številom točk na testu ALCPT drugačna rezultata na izpitu STANAG. Na vsa dodatna vprašanja vam v ŠTJ vedno z veseljem odgovorimo. Naslednjič pa podrobneje o izpitih po merilih SVS STANAG 6001.

Ob moralno izoblikovanih ljudeh, med katerimi prevladujejo poštenje, pogum, radodarnost, dobrotljivost, enakovrednost, skrb za drugega in tako naprej, ne bi potrebovali množice zakonov, tudi ne tolikšnega števila praznovanj. Marsikaj izmed tega bi izgubilo svoj smisel. Ko so pred nami dan žena, materinski dan in še 40 mučnikov, želimo z njihovim praznovanjem poudariti vrednost eni ali drugi stvarnosti, ženski oziroma moškemu. Pa naj moja priporočila ne bodo namenjena zgolj enim ali drugim, temveč obema, in sicer v zavedanju naše medsebojne dopolnjujoče se stvarnosti ter lažjega medsebojnega življenja v dvoje.

Najboljša pot k sreči obeh je nesebičnost. Nikoli ne bodita jezna oba hkrati. Nikoli ne kričita drug na drugega, razen če gori hiša. Trudita se čim pogosteje uresničevati želje drugega. Darovanje za drugega naj bo vsakdanja dejavnost. Nikdar ne iščita napak, razen če ni popolnoma jasno, da se je napaka zares zgodila. Vedno govorita ljubeče drug z

Spodbudna misel

V DVOJE

drugim. Ne posmehujta se na račun preteklih napak. Raje prezrita ves svet kot drug drugega. Ne dajajta pripomb glede izdatkov drugega. Ne dovolita, da sonce zaide nad vajino jezo ali krivico. Nikoli ne pozabita na lepoto in srečo vajinega skupnega življenja. Ne vzdihujta nad stvarmi,

ki bi lahko bile, temveč se potrudita, da naredita najboljše iz stvari, ki so. Ne bodita zadovoljna, dokler nista prepričana, da oba hodita po isti poti. (povzeto po Zgodbah za dušo 5, Božo Rustja)

Moški lahko žensko obudimo ali zamerimo in enako lahko naredi tudi ženska. Obujajmo drug drugega!

Klemen Štavbar, VVIK

Prebrali smo knjigo BENA ARNEJČIČA

Tek in beg: podzavestna moč človeka v gibanju je veliko več kot le še ena »tekaška knjiga«. Knjiga je avtorjeva osebna izkušnja, saj Beno Arnejčič teka ne dojema samo kot gibanje, temveč kot hipnotično stanje in psihološko razsvetljenje. Tek celostno spreminja človeka, mu osmišlja življenje in ga, kot pravi avtor, vztrajno obrača iz pesimizma v optimizem. Človek potrebuje zdravo mero gibanja. Za tek ne potrebujemo veliko, morda predvsem voljo.

Med tekom se gibljemo v naravi, odkrivamo svoje zmožnosti in jih izboljšujemo. S tekom in gibanjem

krepimo svoje zdravje, izboljšujemo splošno počutje, dvigujemo samozavest in preprečujemo stres. Knjiga vsebuje številne napotke in smernice, kako se motivirati za tek in kako lahko motivacija postane boljša tudi dolgoročno. Velik vpliv na motivacijo in napredek posameznika, pa naj gre za začetnika ali izkušenega tekača, avtor vidi v tekaških skupinah. Tudi sam je navdušen zagovornik teka v skupinah in tekaških druženj. Njegove izkušnje na tem področju so izjemno bogate. In ravno o tem govori knjiga, o začetkih, motivaciji, druženju, vztrajnosti in vzdržljivosti v gibanju.

Knjiga, ki je poglobljeno analitično psihološko delo in temelji na avtorjevih osebnih spoznanjih, je namenjena vsem, ki v teku ali gibanju vidijo ali bodo šele videli smisel.

Zvonko Krunič, KIZC

NAGRADNA KRIŽANKA

									VIBA, ZAVOJNICA	MESTONA SLOVAŠKEM	RADIJ	STARO- JUDOVSKI KRALJ	BOLEZEN, TRDENJE TKIV IN ORGANOV, ZAAPNENJE	IZVAJALEC TAKSACIJE
								POŽE- LENJE						
								MANUŠA RAŽANA KOŽI						
								POGOST VEZNIK			PTIČ SEVERNIH MORIJ			
											BROM			
								OTOK V KVARNERJU				ZA POLTON ZNIŽANI E		
												PRI OČE- SNALEČA		
								JUTRANJA ZARJA						
OSEBNI ZAIMEK														
Avtor: Vladimir Milovanović, NAJETO PERO	PODJETJE ZAPRENOS PISEM	OSMINKA TISKOVNE POLE	PUSTOLOV- SKI VITEZ V SREDNJEM VEKU	UPORABA ORODJA	ALEŠ HADALIN	FR. PISAT. (EMILE)					DOLINA V JULIJCIH			
						PRETAKA- NJE SOLZ					MOČEN GLAS			
KRAJINA										AM. PISAT. (MARIO)				
										SVETA POSODA				
AM. ZVEZNA DRŽAVA									SL. PESNIK (CVETKO)					
									GORSKA RASTLINA					
VOJAŠKO POVELJ- STVO					KLEMEN SLAKONJA			REKA NA DOLENJ.				DROBEČ, KOS NAVADNE KAMNINE	OSNOVNA PRVOTNA MERA	
					STAROGER. PISMENKA			ŽLEBIČ V SODU						
PRIPADNIK TURŠKEGA LJUDSTVA						KOKOŠ					NASILNA TATVINA			
						MAJHNO PLOVILO					ANG. REŽIS. (DEREK)			
VZDEVEK BALONAR- JA ŠORNA				KDOR POUČUJE								STRONCIJ		
				ODISEJEVA DOMOVINA								MESTO V LACIJU, ITALIJA		
	VRATNI PODBOJ	TOČILNICA VINA								NOETOVA BARKA				
		MEHIŠKI DENAR								VRSTA PŠENICE				
OSKRBO- VANEČ UBOŽNICE									TROJANSKI KRALJ					
									ROMULOV BRAT					
MAMINA SESTRA					NIOBIJ			SL. SLIKAR (OTO)						
					ANTON KOROŠEČ			IT. REKA, PAD						
UPAD MOR- SKE VODE						UPRAVLJA- VEC NAPRAV								
PRIPADNIK KOZAKOV						EVROPSKA UM. SMER OB KONČU SR. VEKA								

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke: PATRULJNI TEK.

Nagrade prejmejo:

- **Jaša Hrovat**, Cankarjev trg 20, 1410 Zagorje ob Savi,
- **Tatjana Kobe**, Gradišče 16, 1360 Vrhnika,
- **Jernej Rakar**, OŠ Oskarja Kovačiča Škofije (knjižnica), Spodnje Škofije 40 d, 6281 Škofije.

Nagrajencem čestitamo.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do srede, 11. marca 2020, na naslov Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana ali na elektronski naslov urednistvo.sv@mors.si.

POIŠČI 5 RAZLIK

Rešitev iz prejšnje številke

**REVIJA SLOVENSKA VOJSKA JE
INTERNO GLASILO O VOJSKI, OBRAMBI
TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.**

IZDAJATELJ IN FINANCER:
Ministrstvo za obrambo RS

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKI: Jerneja Grmadnik,
Petra Miklaužič

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese,
Tina Pečovnik

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA
Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana
Telefon: +386 1/471 26 62
Faks: +386 1/431 12 42
Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVANJE IN PRELOM: Agencija Adeo

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.

NAKLADA : 7500 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Bruno Toič

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno
stališče Ministrstva za obrambo RS.
Nenaročenega gradiva in fotografij ne
vračamo.

Naslednja številka izide 30. marca 2020.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je
članica Evropskega združenja
vojaških novinarjev (EMPA).

1. MAREC, DAN CIVILNE ZAŠČITE

